

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Martie 2020 (Anul XII) Nr. 133 (3/2020)

BOEM@

Martie 2020 (Anul XII) Nr. 3 (133) - 42 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

3 / 2020

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef: Cristian Biru

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, Paul Sân-Petru, Denisa Lepădatu, A.G. Secară, Victor Marola, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Mircea Marcel Petcu (Tulcea), Lidia Grosu (Chișinău), Dumitru Anghel (Brăila), Ștefan Andronache (Tecuci), Ignatie Grecu (Mânăstirea Cernica), Petru Jipa (Germania), Melania Cuc (Bistrița)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul
www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

○ Materialele trimise la redacție trebuie să fie în format electronic (Word, RTF etc.) și să conțină diacritice.

○ Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional articole apărute anterior în alte publicații (inclusiv pe internet).

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Cătălin Dumitrescu (p.3), Mihai Merticaru (p.7), Nicolae Rotaru (p.10), Ioan Gheorghică (p.16), Lucian Mănăilescu (p.23), Constantin Bejenaru-Beco (p.25), Marian Hotca (p.30), Nicolae Vălăreanu Sârbu (p.33), Alensis de Nobilis (p.34), Vasile Bele (p.35), Georgeta Muscă-Oană (p.38), Alexandru Drăgoi (p.39), Mihai Păcuraru (p.40)

Proză: Florin Meșca: Rugăciunea (p.28), Angela Burtea: Lecția belșugului (p.31), Ovidiu Bufnilă: Bacteria politică (p.31)

Cronică de carte: Ionel Necula: Dorin N. Uritescu (p.4), Dumitru Anghel: Eterna mirare de Coriolan Păunescu (p.5), Gheorghe A. Stroia: Continuum sau perpetua căutare a absolutului (p.6), Geanina Bîrlădeanu: Bravură literară tecuceană (p.17), Vasile Fluturel: Citi-tul ca zăbavă binefăcătoare (p.22), Floarea Necșoiu: Un valoros poet de la Cumpăna veacurilor (p.32), Emilian Marcu: Valentina Balaban: aproape totul despre... lego-poezie (p.37)

Note de lectură: Năstase Marin: Liniștea, ca izvor și liman de (ne) liniști (p.18) / „Alchimia frunzei” - Din laboratorul poetului Gh. A. Stroia (p.19), Ioan Romeo Roșianu: O viață ascunsă-ntră coperti (p.24), Camelia Ardelean: Florea Constantinescu - Cu fața spre steaua polară (p.26)

Pictură: Constanța Abălașei-Donosă: Prințul culorilor de apă: Mihail Gavrilov (p.8) / Expoziție personală (p.41)

Meridiane: Marin Mihalache (Chicago): Robert Frost - poet american, traducere (p.20)

Debut: Irina Bahtin: Poezie (p.36)

Galațiul de altădată: Ștefan Andronache: Călea Domnească, inima Galațiului de altădată (p.12)

Aniversare: Nicolae Rotaru: AOSVS, dragi cititori! (Nicolae Rotaru - 70) (p.10)

Grafică:

Coperta I + IV: Michel Ogier - Surrealistic Painting

Interior: Grafică de Constanța Abălașei-Donosă

www.boema.inforapart.ro

Cătălin DUMITRESCU**Cafeaua de ieri**

Cafeaua de ieri avea gust de tăcere
 Și nu îți găseam chipul în zaț,
 Sfidătoare!
 Ai fi găsit timp să desenezi
 Jumătate de soartă pe tălpi
 Îmbrățișare!
 Și atunci pentru un veac
 Ar fi fost sărutat sufletul,
 Predestinare!
 Pe jumătatea de pas treci
 Îngânând dunele de nisip,
 Arătare!
 Pe versantul pustiu te aștept
 Și mă întreb:
 Oare nu sunt de cealaltă parte
 a pasului tău
 Pieritoare!

Liziera

Am să îmi scutur tălpile de nisip
 Până în coconul brațelor tale
 O să-ți număr dioptriile ochelarilor
 Și am să-i uit ca pe ai mei pe noptieră!
 O să ascundem gânduri în tăceri
 Cu lacăte de pânză și migdale
 Cabana de lemn a zorilor
 Uitată lângă lac, o lizieră!

Liniște

Liniște, ninge mâine
 Cu mâinile tale reci
 Și albe ca o noapte cu lună!
 Dezmiardă-te obrazului meu
 Cu un sărut
 Însuflețit cu o bătaie caldă
 De inimă adormită-n deșert!
 Trezește-mi tumultul de gânduri
 Cu îmbrățișarea căutând un destin
 Și amintiri frumoase se vor naște
 Cotropitoare într-o viață întreagă!

Parfum

Mi-am parfumat
 Zămisirea cuvântului cu tine
 Pașii tăi, ca într-un vals
 Mă alintă și mă îndeamnă
 Capătă rost și cel mai frumos gând
 Iar timpul pierde în neființă!

Mă tem că mă voi îndrăgosti
 De tine în fiecare zi
 Și am să îți răsfaț chipul
 Cu fiecare cuvânt ca un desen
 Portret de ființă!

Îți întâlnesc privirea
 În clipe ce aleargă
 Te-am luat în brațe
 Și parcă îți spuneam
 Că visul meu e despre iubire!

Nimfa

Luminează-mi simțurile
 În întuneric, cu trupul tău
 Ca o nimfă de argint
 Viu și dulce mirosind a iubire

Ascunde totul în săruturi
 Și îmbrățișări aparent fără noimă
 Iar eu am să înțeleg fără cuvinte
 Până la capăt!

Puls

Mă tem că încep să îmi doresc
 Pulsul din spatele cămeșilor tale
 Să îl aud, să îl pipăi
 Să îl sărut în dreptul inimii
 Să îl aud tropăind
 Până în cuprinsul brațelor mele
 Să îl pipăi pe harta brațelor tale
 Până la umărul gol
 Și când vâlvătaia ajunge la dorință
 Să îl sărut pe vena
 Ce duce la zâmbetul tău
 Și să îl curm ca pe o umbră
 De stele în destin!

Breloc

Te-am visat plătind
 Pentru mine destinul
 Iar vânzătorul ambulant
 A preschimbat totul
 Într-un breloc
 Cu o inimă de chihlimbar!
 Au rămas în urmă banii
 Ca o clipă de hotar,
 Am decis să stau în loc
 Să îi număr s-am habar.
 Cât de mult mă costă moftul
 Timpului pierdut volant!

Darnic

Sunt un om darnic
 Uneori dăruiesc și lucruri pe care
 Nu mi le pot permite,
 Din când în când dăruiesc
 Bucăți de suflet
 Atunci e cel mai grav
 Oamenii tind să calce
 Pe orice până la finalul propriei dorințe!

Ionel NECULA

Dorin N. Uritescu

Hotărât lucru, scriitorul despre care mi-am propus să vorbesc în aceste rânduri este o personalitate complexă. Dublu licențiat - în litere și în istorie-filozofie - s-a implicat sporitor în amândouă domeniile, îmbogățindu-le bibliografia cu lucrări de specialitate, bine apreciate de cei ce radiografiază domeniile. Cercetările sale filologice s-au remarcat prin noutatea lor indelebilă, ceea ce i-a adus multe recunoașteri din partea făclierilor în domeniu.

Cu toate acestea este puțin cunoscut publicului larg. Multe din lucrările sale, chiar dacă mustesc de idei novatoare, se adresează mai mult specialiștilor decât publicului larg. Pentru cititorii obișnuți rămân versurile sale și cărțile despre evoluția pamfletului românesc. Aștept să editeze promisa antologie a pamfletului și atunci vom înțelege mai bine factorii care au dinamizat și-au fertilizat cultura românească, și viața noastră spirituală.

Acum ne propune un volum de Crochiuri, de schițe, de mici dispuneri de portrete și întâmplări culese din satul nașterii sale - Vinerea, Cugir, județul Alba. Recentul volum, **Firimituri literare** (Editura Ravex coms, București, 2019) înseamnă, printre altele, și o revenire a autorului în spațiul publicistic, după o cumplită problemă de sănătate prin care a trecut în ultimul timp și pe care a depășit-o cu bine. Este o ipostază mai puțin așteptată de cei care îl cunosc mai mult ca eseist și exeget al fenomenului literar românesc, dar și o încercare a genului beletristic, pe care ne știu să-l fi exersat și în alte lucrări anterioare.

Oricum, cartea asupra căreia ne-am aplecat în aceste rânduri conține câteva întâmplări și tipologii, pitorești, reale și nefardate care fac lectura ademenitoare și cred că se va bucura de multă trecere la cititori. În felul său nemurește un topos și o comunitate pe care a cunoscut-o bine, cu care s-a identificat și pe care a savurat-o în anii copilăriei sale.

Există în satele noastre vechi, cele de dinaintea tăvălugului colectivizat, câte un loc anume unde oameni se adună să facă glume, să comenteze evenimente și întâmplări hazoase din viața comunității și să țină ironia în stare de grație. Dacă Sadoveanu localiza hanul (Hanul Ancuței, Hanul Boului) ca loc geometric ideal de socializare, iar Marin Preda consacra *Poiana lui Iocan*, Dorin Uritescu evocă moara satului ca locul oportun unde oamenii, până să le vină rândul să toarne în coș, se adună în cisle și fac comentarii pe marginea ultimilor evenimente care a animat comunitatea. Autorul nu face decât să înregistreze aceste comentarii, glume și snoave, multe din ele savuroase și delicioase, și să le transfere în pagini de carte. Este un fel de Boccaccio valah, cu buniț și cușmă românească, iar întâmplările înregistrare

Boem@ (133) 3/2020

DORIN N. URITESCU

FIRIMITURI LITERARE

au menirea de a conferi comunității pe care o circumscrie, o distincție, o anumită identitate, ceea ce o deosebește de alte așezări rurale ardelenesti.

Dincolo de o anumită naivitate, ca toate mărturiile sincere și necosmetizate, regăsim țaranul român, ardeleanul glumeț, hâtru pișicher și caustic, dispus să facă haz de necaz, chiar și atunci când întâmplarea comentată conține o doză de dramatism. *Ceferistu*, bunăoară, este o întâmplare mai puțin obișnuită. În drum spre maternitate o femeie în durerile facerii se abate pentru nevoi urgente și nu simte că odată cu urina a eliminat și copilul, așa că la sfatul medicului se întoarce pe trasul parcurs și găsește fătul viou și nevătămat pe care îl recuperează cu grijă maternă, devenind peste timp un flăcău de toată lauda, inginer la căile ferate.

Multe întâmplări au o bătaie politică, ceea ce nu trebuie să ne surprindă având în vedere epoca din care se decupau. Cea care este titulată *Vin rușii iară, fugiți mă!* relatează despre spaima viscerală indusă populației de ocupația sovietică, spaimă de care nu s-a vindecat nici după ani mulți de la eveniment. Urmărind pelicula unui film sovietic cu proverbialul eroism al soldatului rus, unul dintre cei prezenți, *Vasile a Vădanei (tot de război), care fusese combatant întruna din diviziile armatei a patra române, luptând alături de neamți până la Cotul Donului, unde a fost grav rănit, a strigat la soldatul (neamț) aflat în pericol: Camarade vezi că te-mpușcă din spate un rus!* Evident a fost imediat ridicat de securitate. *Cum adică, fugi de eliberatori? Mama ta de recunoscător!* După șase ani de pușcărie, când s-a întors nu-l mai recunoștea nimeni de amărât ce era.

Nu mai insistăm. Cartea este interesantă iar întâmplările inserate dă seama de eposului românesc, de vigoarea acestui popor care știe să treacă peste întâmplări nefaste tot cu zâmbetul pe buze.

Dumitru ANGHEL

Eterna mirare de Coriolan Păunescu

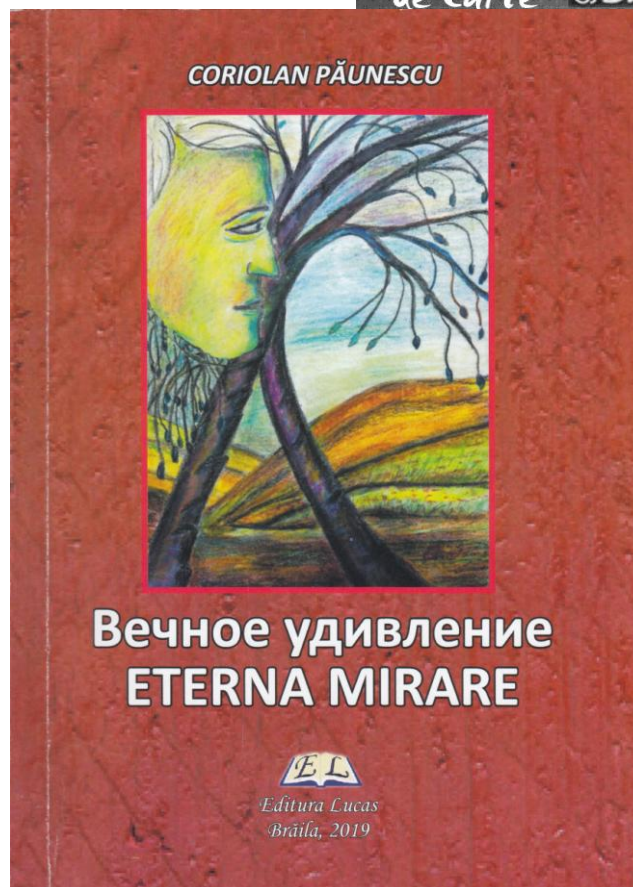
Conf. univ. dr. Coriolan Păunescu (Universitatea Danubius, Galați) este scriitorul-total, autorul a 28 de volume de *poezie*, cele mai multe, dintre care patru de literatură pentru copii, câteva în variantă bilingvă (româno-franceză, iar cel de față româno-rusă), *proză* (reportaj și proză scurtă), ca o *sarabandă* năvalnică, de nestăpânit, și o tehnică literară de impact emoțional, plină de prospețime și acuitate sentimental-umană.

Volumul „*Eterna mirare*”, Editura Lucas, Brăila, 2019, 100 de pagini, adună fix 40 de poeme, cele mai multe pe întinderea unei pagini, dublate de încă tot atâtea variante în limba rusă, în traducerea profesoarei Virginia Chiriac. O carte de versuri care punctează original diversitatea editorială a scriitorului Coriolan Păunescu, decurgând din sfidarea reacțiilor alergice la cultura și literatura rusă, deși acest areal de artă a dat nume grele, de top, din cultura mondială, dacă ar fi să mă refer doar la Lev Tolstoi și la capodopera „*Război și pace*”, ori la Serghei Esenin, rapsodul țaranului rus.

Așadar, un volum de lirică româno-rus, care motivează, justifică și exprimă surpriza din „*Eterna mirare*” a poetului gălățean în fața miracolelor lumii și ale frământărilor sufletești, ipostaza lirică, esențială, ca un adagio sentimental festiv, grav și ceremonios: „Îl admir pe omul care merge / cu tălpile goale pe cer / fără teama ciudată și paralizantă / de-a călca noaptea pe lună” („*A fugi cu spaima lumii în suflet*”, pag. 11), deși poetul Coriolan Păunescu parcă n-ar găsi explicații pentru mirările și spaimile sale: „Cât de supli i-s pașii îmi spun / și câtă lipsă de mister se află / în gesturile sale - / parcă nici n-ar fi pământean” (Ibidem), încât singura soluție a echilibrului din toate debusolările sufletești n-ar fi decât că: „Își face numărul și pleacă surâzând, / încât n-am habar ce-și închipuie / cu mersul lui printre stele” (Ibidem).

De fapt, poetul Coriolan Păunescu este *bântuit* nu numai de mirările și spaimile întâmplărilor sale: „Sunt fiară hăituită / de cruzii vânători / însângerată de un glonte / asupra-mi tras cu ură / Și alerg / cu spaima în suflet / din noapte până în zori” („*Vânătoarea de umbre*”, pag. 17), ci, orgolios și altruist, își asumă un tip de capitulare compensatorie: „Mă clatin ca o apă veche / dintr-un iaz / și adorm în unduirea păsării / de pradă” (Ibidem).

Tematica lirică a poeziei domnului conf. univ. dr. Coriolan Păunescu are densitatea ideatică a *unui curs de literatură... comparată*, pentru că dominantă rămâne, derutant, în diversitatea ideatică a unei prelegeri pe un mereu alt orizont incitant, *dragostea*,

eroticul în stare pură, ca un *menuet* festiv, grav, săltăreț și ceremonios, ca un *olé* de arenă andaluză: „Deschide fereastra, iubito - / când scriu, flori de cireș să ningă / spre tine / ca într-o grădină de care nu știu / ce-i drept, ce-i frumos / și ce-i bine. („*Romanță pentru doi*, pag. 23), iar rezultatul este dinamic, constructiv, susținut de orizontul sentimental, optimist, antrenant, generator de *iubire*, simbolul tuturor împlinirilor sufletești: „Când scriu toți pomii sunt în floare / iar rodul se leagă într-un singur cais / pe care îl atinge ca în vis / marmura brațelor tale” (Ibidem).

Dar și o devălmășie de alte stări sufletești bântuie conștiința poetului și pare-se că nimic nu-i asigură o brumă de stabilitate intimă: „În parc mai cântau fulgi în inima mea / ample poeme care nu vor urca în eter / când seara *gri* ca o luminată perdea / se lasă în drumul înaltelor sfere ce pier” („*Nesfârșitul tablou*”, pag. 29), și-i modifică rezervele sentimentale, de-o apoteotică amploare, într-o banală frământare interioară: „Iată că timpul este un ciudat adversar” (Ibidem), pe structura prozodică a unei poezii de formă fixă, un fel de *Sonet*, pe care poetul Coriolan Păunescu și-l adjudecă original ca un *catren*, modelat de un prim vers, urmat de alte trei.

Scriitorul Coriolan Păunescu rămâne original, inovator chiar, în planul compoziției lirice, dar și al *prozodiei* funcționale și, cu o orgolioasă... modestie (!), își justifică calitatea sa de *poet*: „Eu am început zborul / prieteni, / în văzul tuturor, / ... / Nici măcar nu vreau / să m-ascund după / albul și marele nor / știind că-n aer

(continuare în pag. 6)

Gheorghe A. STROIA

CONTINUUM sau PERPETUA CĂUTARE A ABSOLUTULUI

CONTINUUM reprezintă, în viziunea autoarei, o clădire a veșniciei, în perpetua căutare a absolutului, a frumosului etern, a semnificațiilor vieții de după viață. Atât poezia, cât și pictura Doinei-Maria Constantin, sunt trepte îmbrăcate în marmora simțirii, disipată în tainele absconse ale acestei veșnicii.

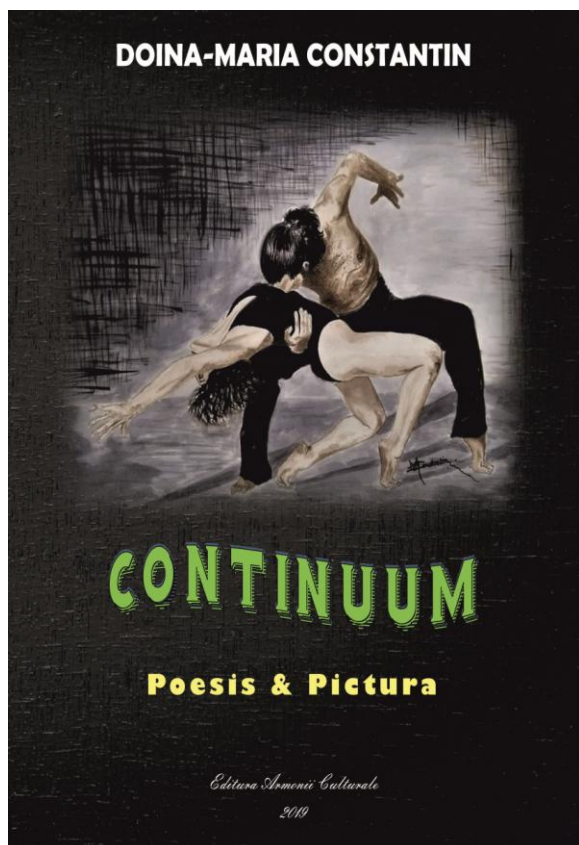
Talentul, dăruirea, atenția la detalii, sinergia versurilor și culorii, fac din opera lirico-picturală a Doinei, motive de a scrie sau rescrie psalmii unei revelații metafizice duale. Indiferent de prozodie, ritm sau nuanță, versurile cărții stârnesc același cumul de emoții, care aduce, fie și pentru câteva clipe, lava incandescentă a trăirii.

Versurile, cu subsidiare filosofice, îmbrăcate în eterul frumosului, redată apoi prin tușe precise de culoare, întregesc armonia volumului, completează tabloul liric, purtându-ne cu gândul la frumusețea spirituală a unui om și artist care tinde constant spre perfecțiune.

Instantaneele picturale au o frumusețe aparte, Doina-Maria Constantin dovedindu-se un fin observator al vicinalului, construind pe pânză fragmente de viață ce freacă, pulsează, prin conotații, senzualitate, (a)temporalitate, sensibilitate.

Pentru a nu deranja integralitatea volumului ce se dorește a fi un album de poezie și artă, îmi reprim dorința de a cita versuri sau de a numi picturile, lăsând pe cititor să descopere lirica unui poet valoros, să-și clătească ochii și sufletul cu imagini, fie ele induse, văzute sau simțite, ce-i vor aduce bucurie inimii.

O carte eveniment, alcătuită din picurii de lumină ai sufletului unui om eveniment.

(urmare din pag. 5)

rătăcești / atât de ușor” („Lumea ca o mahala”, pag. 37).

Dar are și curajul unei nestatornice impresii despre sine, despre toată ființa sa artistică, cu o perfectă îmbinare între spiritul raționalist și lirismul său nedisimulat: „În parc mă uit în oglinda brumii; / sunt oare eu?” („Nocturnul peisaj”, pag. 61), și are marea bucurie a confirmării opiniei publice favorabile și încurajatoare pentru impetuoasa afirmare a sensibilității sale artistice: „Și iată că îmi strigă glasuri de cuvinte / ... / că sub stele o dalbă noapte-n cer apare / iar steaua se înalță din țarcurile strâmte / cu taina unor umbre etern nemuritoare” (Ibidem)...

Deși intercalate printre... capricioase și mereu alte stări sufletești, poezia din volumul bilingv „Eterna mirare” este dominată de laitmotivul fascinant al iubirii, al dragostei fără repere absolute, dar îi asigură o stabilă direcționare spre un singur motiv liric; risipit printre alte tulburări emoționale, în nota definitorie a poetului care trece prin toate... frisoanele alergice ale celui mai incitant sentiment omenesc: „Iubito, te rog să îmi surâzi frumos / ... / deși eu știu că mâine te voi pierde / în brațele celui fante mincinos / ce-ți tot aține calea când te vede” („Schimbări”, pag. 67), în limitele absolute ale modelului din Shakespeare, dar are puterea și echilibrul unei romantice împotrivi la clișeele devastatoare ale geloziei: „Hai, vino să dansăm ca-n vechiul vis / ... / în care veșnic eu te vedeam sfioasă / ca o inflorescență alb-roză din cais / iluminând târziu ferestrele de-acasă” (Ibidem), într-o elegantă alternativă a îndepărtării de periferia trivială a răzbunării: „Acum e timpul să pleci cu pași ușori / tot sublimă și necunoscută-n rădăcini / iar eu voi crede că rătăcesc în albi nori / ca să-mi revendic azi tăcutele iubiri” (Ibidem).

Alteori, sentimentul iubirii este devastator în condițiile unui non-dialog idilic: „Dar cine știe / dacă fata aceea / cu șapte pistrii / mai plânge / cu capul pe lună?” („Plecări”, pag. 73), iar motivația abandonului pare mai mult orgolioasă decât dureroasă: „Prea frig îmi era / când voiam să te strig / fată frumoasă, / și-atât de nebună” (Ibidem), în ritmul spectaculos și într-o cadență somptuoasă din celebra operă de Giuseppe Verdi.

Poetul Coriolan Păunescu rămâne un nestatornic incorigibil, afectat perpetuu de motivații incompatibile cu starea sa sufletească, mereu în alertă și-n disconfort sufletesc: „Pe cer s-aud plecările unui / gureș stol de cocoare / ... / Ne pregătim să trecem hotarele / acestor vremi / în care, / de prea multă sfântă durere / .. / ne moare Soarele / încremenit în artere („Undeva”, pag. 83), ca-ntr-o nostalgie fără obiect, exagerând efectele prin patetism, după înde-

(continuare în pag. 19)

Mihai MERTICARU**SONETUL FĂRĂDELEGIOR**

Nălucă e clipa, vine și pierce,
 Ne țin hangul umbre pietrificate,
 Ruină, rugină, obscuritate,
 Gânduri negre încolțind în tăcere.

Cărările, cu abisuri, sunt sudate,
 Dinspre Arcadia, nicio adiere,
 Prin zone austere, sclipesc mistere,
 În buza beznei, doar pustietate.

Șiruri de crime cuprind dintr-odată
 Întreg mapamondul. Nu mai e lege.
 Omenirea este oripilată,

Sodoma ne sfidează încă o dată.
 Ne latră capul meduzei, n-alege,
 Bietul om, nimic, nu mai înțelege.

SONETUL UNUI DECOR FANTEZIST

Rațiunea planetei e-n eclipsă,
 Pământul a ajuns o bombă cu ceas ,
 Doar dinamite, lasă-n urmă-i Midas,
 De catastrofe, nu mai ducem lipsă.

Puține veșniciei au mai rămas,
 Vorbirea-i degenerată-n elipsă,
 Va veni curând și-o apocalipsă,
 Veacul și timpul se zbat în impas.

Înotăm într-un ocean de miasmă,
 Apele speranței nu se limpezesc,
 Nebulozitatea ploii fantasmă

Urcat-a mai sus de catapeteasmă.
 Torent e lumea în iureș nebunesc,
 Crâncenă-i vremea, anii se vremuiesc.

SONETUL SMERENIEI

Optzeci de ierni, Doamne, mi-ai pus în spate,
 Picioarele-mi parcă-s pietre de moară,
 Nimic nu mai e ca odinioară,
 Ochiul stâng continuu se zbate,

Livada se face altă Sahară,
 Desaga mea e plină de păcate,
 Drumurile toate îmi sunt barate,
 Răsare amurg de cicoare-amară.

Zidește-n mine inimă curată,
 Cu prezența Ta, vino și mă-mbată,
 Să-mi fie clipa binecuvântată !

Preasfântă Treime, mă închin Ție,
 Primește-mă-n a Ta împărăție,
 Dar trupul lasă-mi-l în draga glie!

SONETUL IUBIRII

Regatul clipei tale-i plin de soare,
 Luceafărul, pe chipul tău, străluce,
 O lume-ntreagă, lumina-ți seduce,
 Un câmp imens de crizanteme pare.

Dureri și patimi, univers in nuce,
 Îți sorb esențele cu-nfiore
 Ca zvon divin din întremata zare,
 Halou himeric răstignit pe cruce.

Tivită din șoapte și dulci adieri
 De noroace și-nsorite primăveri,
 Ai fost zidită pentru nemurire,

Farmecele îți sunt marile averi.
 Ocean de dorințe e-ntreaga-ți fire,
 Tot ce atingi se preface în iubire.

SONETUL CREATORULUI

O poartă de rai, sufletu-și deschide
 Și-atunci începe poetul să scrie
 Despre nepăsătoarea veșnicie
 Și straniețea mulțimii vide.

Se umple fântâna cu apă vie,
 Mitul sisific, supliciu, desfide,
 Freamătul cugetării, îl închide,
 Clepsidra-i spartă, noaptea e târzie.

Mileniul stă pe cioburi de secundă
 Și vechile mistere, sub pecete,
 Izvoarele, cu visuri, ne inundă

Poemul să spele lumea imundă.
 Se scurge un fluid cu ritmuri încete,
 Alaiuri de eresuri vin în cete.

C-ța ABĂLAȘEI-DONOSĂ

Prințul culorilor de apă: MIHAIL GAVRILOV

Pe Mihail Gavrilov nu l-am cunoscut personal. Nu am avut cum. Cu ceva ani în urmă, am cunoscut însă pe unul dintre fiii artistului, Nicolae Gavrilov, care locuiește în frumosul oraș Galați. De curând am primit în dar un album de artă cu numele "Un secol de arte frumoase în Moldova", editat la Editura Art XXI din Iași cu destui ani în urmă. Autorul acestui album este criticul de artă, domnul Valentin Ciucă. După ce l-am parcurs cu mare plăcere, dar și cu multă curiozitate, citindu-i cu mare interes comentariile făcute sub semnul bunei-credințe pentru ceea ce Domnia Sa numește artă adevărată, mi-am dat seama că așa este. Tot aici am întâlnit foarte multe nume cunoscute, însă m-am oprit asupra acestui artist deoarece adesea mi-au vorbit, despre el și arta sa, Emilia Dumitrescu, Vespasian Lungu, fostul meu profesor de pictură, Ion Gâță - prietenul din copilărie căruia acest artist îi fusese pe vremuri profesor la Școala Populară de Arte din Brăila.

Distinsul critic Valentin Ciucă spune despre opera lui Mihail Gavrilov: *"Distins cu Premiul 'Anastase Simu' pentru pictură la Salonul Oficial din anul 1936, urmat de alte premii, pictorul Mihail Gavrilov, părea să urmeze o traiectorie de excepție. A lucrat mult și divers în spiritul vremii și al vremurilor. A făcut proiecte scenografice de costume, însă toate acestea au pornit de la pictura în jurul căreia toate celelalte tehnici: acuarela, gravura sau desenul în tuș au gravitat rezultate notabile. Mihail Gavrilov a fost un talent la plural și convingător. Bun peisagist, prin toate peisajele făcute la Dunăre, în Vrancea sau la Curtea de Argeș, acestea îl impune pe artist ca un observator foarte atent, atât al peisajului dar și în temele compoziționale"*.

Mihail Gavrilov s-a născut pe data de 9 decembrie 1889 în orașul Ismail (Basarabia de azi). Primele clase le face la Ismail, apoi la Vâlcov, unde tatăl său este numit director de școală. La vârsta de 21 de ani este incorporat în armată la Galați la Regimentul 3 Artilerie. În anul 1925 se căsătorește, însă cu pictura merge mai departe. Astfel în anul 1932, îl cunoaște pe colecționarul Hrandt Avachian cu care leagă o strânsă prietenie. În anul 1933 se împrietenește cu marii pictori ai Brăilei de atunci: Sorin Manolescu și Gheorghe Naum. În anul 1935 debutează la Salonul Oficial din București, participând apoi la toate expozițiile la care este invitat, până în anul 1940, când Mihail Gavrilov părăsește Vâlcovul și se mută la București. Aici este găzduit de prietenul său Avachian. În anul 1941 se stabilește la Brăila, unde o perioadă va fi găzduit de prietenul său Sorin Manolescu. Din anul 1942 până în anul 1950, lucrează la diferite întreprinderi, ultima fiind Teatrul de Stat „Maria Filotti”, unde activează ca scenograf. În anul 1951 devine membru al U.A.R.P. - Secția Grafică.

Pictorul Mihail Gavrilov

Participă în continuare cu lucrări la diferite expoziții pe unde este invitat. Din anul 1951, funcționează ca profesor la Școala Populară de Artă din Brăila, până în anul 1968, an în care artistul se stinge din viață în luna septembrie.

Mihail Gavrilov primește o educație aleasă încă din copilărie, de la tatăl său ca fiu de preot, acesta terminând Institutul Pedagogic din Fedosia, ajungând apoi profesor de matematică la Ismail. Mihail Gavrilov atrage atenția celor din jur prin talentul său la desen și pentru felul cum modela lutul. Mișa, cum îi spuneau cei din familie și apropiații, începe să facă tot felul de lucrări primind mai mult curaj de la tatăl său, cel care-i cumpăra scule pentru pictură, pânze, hârtie și creioane sau acuarele. Vâlcovul, așezat pe Canalul Chilia din Delta Dunării, devine principalul reper pentru Mihail Gavrilov în a studia peisajul, subiect predilect în pictura sa. Îl pasionează în mod deosebit acuarela gen de pictură care impune un ascuțit simț al observației, spontaneitate, rapiditate și o foarte bună cunoaștere în a combina și a așeza pe hârtie culorile de apă.

Criticul de artă Ana Maria Harțuche descrie opera lui Mihail Gavrilov astfel: *"Peisajul lui Mihail Gavrilov, cel din Vâlcov, este construit cu mare corectitudine și siguranță. Primul plan este rezervat arhitecturii capricioase și rarefiate, în care sunt improvizate structuri unice în care este văzut acel peisaj. Știe să aplice și stăpânește destul de bine toate diferențele de griuri ale imaginii alb/negru,*

(continuare în pag. 9)

care dau senzația picturalității, a stăpânirii de sine, a raporturilor dintre umbră și lumină. Calitățile lucrărilor sale demonstrează că Mihail Gavrilov a avut un lung și temeinic exercițiu executat în anii din urmă și care pe bună dreptate putem spune cum a crezut el însuși: târziu am ajuns la o maturitate artistică”.

Însuși Nicăpetre, marele sculptor brăilean, scrie în una din cărțile sale: *eram fericit când Deadea Mișa = Mihail Gavrilov, mă ia pe lângă el spre a-l ajuta în muncă. Am plecat să studiez sculptura la îndemnul lui Mihail Gavrilov.*

“Urban landscape” de Mihail Gavrilov

În orașul Brăila, Gavrilov a avut multe expoziții de pictură de-a lungul timpului. În fiecare lucrare se poate vedea cu ușurință sensibilitatea culorilor, frumusețea priveliștilor lacustre, poezia misterioasă a sălciilor sub care adâncea în spațiu bărcile cu pescari. Afirmat ca pictor și grafician, Mihail Gavrilov, rămâne în mintea celor ce l-au cunoscut, un artist dotat cu pictura dar și cu dexterități diverse: îi plăcea muzica, Având ureche muzicală, părinții i-au cumpărat vioară. Interpreta impecabil! Pe Mihail Gavrilov, îl putem numi un mare acuarelist al Brăilei, cum pentru orașul Tulcea este Constantin Găvănea. Și unul și celălalt, prin imaginile plătuite în acuarelă, prin arta lor, devin inconfundabili în contextul acuarelei românești.

Acuarelă de Constanța Abălașei-Donoșă

Nicolae ROTARU

AOSVS, dragi cititori! (Nicolae Rotaru – 70)

Așa-i că nu știți această formulă (prescurtată) de salut? Este semnul bineții militare. Am onoarea să vă salut! Ca un oștean de carieră ce sunt. Mă rog, sunt în retragere. Adică, un fost. Elev (fruntaș, caporal și sergent) de școală militară sibiană, ofițer „inferior” (locotenent, locotenent-major și căpitan), ofițer superior (maior, locotenent-colonel și colonel) prin garnizoane din Câmpina și Bucureștii de margine (Băneasa, Măgurele, Roșu) în Jandarmerie (desăvârșindu-mi pregătirea la Academia Militară Generală, ca transmisionist) și în presa scrisă a MAI (unde am parcurs treptele gazetăriei, de la redactor la director al revistei „Pentru Patrie” și mi-am desăvârșit pregătirea prin licențierea, masteratul și doctoratul în Jurnalism și Științele Comunicării). Cariera militară s-a încheiat cu dobândirea demnității de general, trecerea în rezervă (pensionarea) și reangajarea ca salariat civil (cadru didactic) în ANIMV (sigla instituției de învățământ universitar a SRI) unde am urcat treptele dascăliei ca lector, conferențiar și profesor universitar cu expertiză de mass-media, leadership, etică și psihosociologie.

Dincolo de aceste aspecte profesionale (derulate peste opt luștri de viață) au acționat (în paralel) și cele pasionale vizând creația literară (să câștigi trei concursuri editoriale de debut și, apoi, să scoți peste sută de cărți – romane, volume de versuri, povestiri, aforisme, pamflete, tablete, cronici etc. – primind și Premiul Opera Omnia al URSS, nu e de colea), jurnalistică (să publici sute de articole, să întemeiezi și să conduci publicații, să colaborezi în presa scrisă și audio-vizuală non stop, obținând și Ordinul Ziariștilor Clasa I Aur, ca și Premiul „Eminescu, ziaristul” al UZPR, nu-i lucru ușor), artistică (să participi la festivaluri și concursuri ca recitator, actor, interpret de folclor la fluier și muzicuță, ca dansator nu e puțin lucru) și rebusistică (să publici numeroase careuri și probleme de enigmistică în sumedenia de reviste de divertisment și să participi la activități de specifice cu prilejul reuniunilor de gen din țară nu e de ignorat). Tot la pasiuni trebuie inventariate și calitățile de familist (inclusiv de bunic), de șofer (profesionist), de filatelist (și numismat) și de bolnav cronic (de optimism).

AOSVS și să vă mulțumesc că mă onorați, iubiți cititori, la plinirea septagenariatului din acest mărtășor!

SEPARAT

Mi-a subțiat mersul
mi s-a-mpuținat visul,
mi s-a-ntețit interesul
mi s-a-ndesit scrisul.

M-a-ngeununchiat soarta,
m-a dibuit întinarea,
m-a separat de mine poarta,
m-a-ncărunțit așteptarea.

PRIMĂVĂRATICĂ

Prin hălăciuga mea de vise
abia se strecoară o primăvară
timpurie, hulpavă și miriapodă,
purtând o mantie verde de popă
desemnat de păsările cerului
să dezlege păcate și cununii
ale victimelor iernii vârate
în cutia milei artiștilor ambulanți
de la răspântiile anotimpurilor.

Foșnetele clorofilei se-aud
înaintând cuceritoare prin mugurii
dimineților, pe care-i forțează
să bea lumină pe stomacul gol,
după care le cere să între
în post de veghe aromată
pe ramurile răsculate de zefir.

CONSTATARE

N-am cuțit ascuțit la carâmbul,
mersului de haiduc al slovei,
iar tăișul ochilor mi-a slăbit,
ca să-mi croiesc drum de sânge
albastru prin bezna cuvintelor...

Alerg bezmetic, cu tropotul
credincios dimpreună,
de parc-aș fi un vârtej sonor
scăpat din strânsura coardelor
unui clavecin bine temperat...

CA UN CEASORNIC

Mă tot învârtesc în jurul meu,
de parc-aș fi un ac de ceasornic
vechi și ruginit, de *chefereu*,
mi se pare că chiar mi-aud tic-tacul,
deși știu că zgomotul ce se aude
vine de la oasele atacate de reumatism,
mă-nvârt continuu și constant,
titirez de umbră, desfrâu și antren
în jurul axului ce-mi sunt,
într-o gară fără șine și peron, fără tren,
iar țcănitul din tibie și tarsiene
se-aude aritmic, ca pulsul unei inimi
betege ce-și mestecă extrasistolele
grele de sânge cu roșul expirat...

(continuare în pag. 11)

PRADĂ VIERMILR

Viermele care mă devoră
este unul de mătase,
o omidă carnivoră,
ce mă ronțăie până la oase.
Simt cum mă toarce
mă urzește și mă țese
apoi cum se-ntoarce,
și mă trage în albe feșe,
mă așează apoi, zăludul,
pe-un trup de ceară și păcat,
acoperă cu mine nudul,
rămas nedeavorat...

ARBORE FUGAR

Mi-am scos rădăcinile la plimbare,
arbore umblător ce sunt
le arăt lumii, degete cu sfinte odoare,
cinci ramuri de lemn sfânt.

Când și când, mă simt scuturat,
de mâneca foșnitoare și verde,
c-am părăsit pădurea și e păcat,
și că Cel de Sus vede, mă vede.

BOCET SILVAN

Gorunii mei au inimi de român,
Când dinți de fierăstrău îi încolțesc,
Ei varsă sânge până când apun,
Ca orice om cu-apusul creștinesc.

Haiduci și mândri căpitani de plai,
Stejarii mei și fagii pier răpuși,
De oștile de furi, străin alai –
Și în străinătate toți sunt duși.

Și falnici brazi, azi codru iluzoriu,
Cad victime-ale celor ceucid
Și lemnul îl trimite la crematoriu,
Într-un blamabil, jalnic genocid.

Nu pot să plâng, un ulm privesc în zare,
Prin spațiu-ntins, de cioate, trecător,
De-o creang-atârnă o spânzurătoare,
Cu ochiul ei, de hoți pedepsitor...

SACRIFICIU

Mă sfășie, mă molfăie
și mă-nghite ca pe o fășie
dintr-o halcă demonul
poeziei dictatoriale,
mereu flămând și hulpav
de sacrificii matinale,
în gura lui lacomă
redevin început, cel la care,
cum se știe, a fost cuvântul...

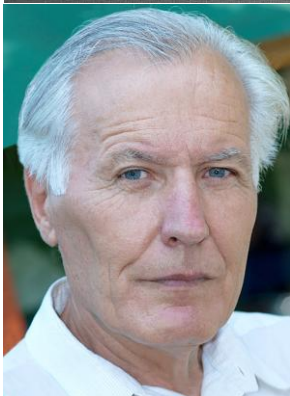
DOR BRÂNCUȘIAN

Deschideți larg poarta
și lăsați sărutul Jiului
să vină la mine,
cu tăcerea lui infinită și ondulată
ca firele din barba cioplitorului,
lăsați să curgă spre mine,
apa vie a eternității
să-mi pot păstra cumiștenia
de cremene a pământului,
ori să mă pot folosi
de aripile măiestrei,
spre a ajunge la Domnișoara,
ca un cocoș în spațiu ce sunt...

DATORI CU VEGHEA

Cât a mai trăit după el,
mama i-a cosit iarba
de pe pieptul de lut,
dar după ce s-a mutat
împreună cu el sub flori,
n-a mai fost cine să-i ușureze
de povara buruienilor
ce le sughe vraga ambilor
părinți ce m-au lăsat orfan
și s-au aciuat acolo
în pădurea de cruci
unde așteaptă îndelung
semnul de viață de la noi,
rămașii datori cu o veghe...

Ștefan ANDRONACHE

Calea Domnească, Inima Galațiului de altădată
O călătorie prin mijlocirea cărților poștale de epocă

Când s-a întâmplat să văd Galațiul, primul oraș din viața mea de copil de la țară, un unchi apropiat m-a dus să-mi arate centrul ce fusese bombardat în vara anului 1944. Atunci am văzut ceea ce mai rămăsese din Piața Regală și din segmentul cel mai semnificativ al Căii Domnească. Deși se scurseseră șase ani de la nefericitul eveniment, am întâlnit doar ziduri sfărtecate sau prăbușite, grămezi de cărămidă și moloz peste care creșteau nestânjenite bălăile.

Marcat de priveriștea deprimantă a Galațiului de după război, mi-am dorit întotdeauna să caut imagini care să-mi permită să aflu înfățișarea de altădată a centrului orașului.

Odată cu frecventarea corso-ului gălățean, în vremea studenției, am început să colecționez ilustrate cu așezările pe care le străbate fluviul Dunărea de-a lungul cursului său pe continental european. Și astfel, după mai bine de cinci decenii, am reușit să strâng o cantitate impresionantă de cărți poștale vechi legate de acest subiect, inclusiv cu orașul - port Galați.

Pornind de la oportunitatea menționată, prin mijlocirea imaginilor vehiculate de cartonașul dreptunghiular destinat corespondenței deschise, mi-am propus să reconstitui zona cea mai interesantă, mai curată și mai frumoasă din centrul orașului Galați, deci Calea Domnească exact cum se înfățișa aceasta cu 80 - 120 de ani în urmă.

După cum bine se știe, Calea Domnească a fost creată în timpul domnitorului Mihail Sturza, sistematizarea ei făcându-se însă ceva mai târziu de către primarul Costică Vârlan care provenea din satul Cudalbi.

Calea Domnească, principala arteră de circulație a Galațiului vreme de un secol și jumătate însuma peste 3,5 km. Aceasta pornea din Piața Regală ce oferea, în partea de miazăzi a orașului, o plăcută perspectivă asupra mai multor căi din zona istorică: Mavromol (G-ral Berthelot), Brăilei, Independenței, Brașoveni și strada Mare, pentru ca să se desfășoare, mai apoi, spre nordul așezării până în dreptul Grădinei Publice.

Strada devenise, după anul 1900, „bulevardul cel mai plăcut din oraș, locul de obișnuită plimbare pentru vehiculele luxoase și pietoni”. (Gh. N. Munteanu-Bârlad)

În documentele iconografice inestimabile, calea Domnească își etalează cu mult zel casele înalte, hotelurile, magazinele și prăvăliile, librăriile, cafenelele, berăriile și cinematografele care se îngrămădeau unele în altele. Multe dintre porțiunile importante ale Domneascăi erau desemnate drept locuri preferate de întâlnire în oraș ale tuturor categoriilor de oameni, fie tineri sau bătrâni.

Boem@ (133) 3/2020

Cu prilejul unei descinderi la Galați, Nicolae Iorga a avut numai cuvinte de laudă la adresa acestei străzi remarcând frumusețea ei, vitrinele strălucitoare, cofetăria centrală, hotelurile și cafenelele.

Pe această stradă - largă și luminoasă - a răătăcit, cândva, și scriitorul Alexandru Vlahuță. În binecunoscuta sa lucrare „România pitorească”, menționează ce îl impresionase cel mai mult: „clădirile înalte și răzătoare, de otelurile și prăvăliile bogate cari te cheamă de pe drum.”

De o parte și de alta strada era flancată de clădiri în stil neoclasic și cu frumoase elemente decorative. Între numeroasele hoteluri din zona centrului se remarcă: „Imperial”, „Metropol”, „Bristol”, „Grand”, „Continental” cu ferestre multe și interioare luxoase inaccesibile omului de rând. Magazinul de lux „Helder” din preajma acestora își etala încă din perimetrul vitrinelor valurile de stofe englezești, mătasuri lyoneze, catifele orientale și alte mărfuri scumpe.

Fostul han al lui Paraschiv, unde obișnuiau să se adune feciorii de bani gata ai orașului, după o oarecare consolidare avea să devină hotelul „Imperial” numit astfel în cinstea țarului Rusiei Neculai I. Pavlovici care fusese găzduit aici.

Tot pe această stradă funcționau principalele librării: „Negoescu & Manițu”, „Grosu”, sucursala „Socec” a unității din București și „Eminescu”. Librăria „Nouă”, căreia îi datorăm inițiativa imprimării și distribuirii de vederi cu subiecte gălățene, și-a surprins, bineînțeles cu vădit scop publicitar, propriul său local situat la parterul hotelului „Continental”.

Calea Domnească devenea, duminica după - amiaza sau de sărbători, locul favorit de plimbare nu numai pentru protipendada ce ținea să-și etaleze îmbrăcămintea după ultima modă, ci și pentru străinii în marea lor majoritate marinari de pe navele comerciale care vorbeau multe din limbile planetei.

Totodată, Calea Domnească înlesnea accesul gălățenilor la principalele locuri de recreere sau de distracție: Parcul Municipal, Grădina Publică, precum și la restaurantele sau terasele acestora. Un binecunoscut restaurant fusese și cel al lui Anton Suré și Iani Linos aflat vizavi de Parcul Municipal și căruia, ulterior, avea să i se dea o altă folosire. Cafeneaua și teatrul „Central”, ridicate de greul Ilie Latufis se bucurau de o mare popularitate în rândul gălățenilor, frecventarea acestora fiind un lucru de bonton pentru gălățeanul cu pretenții.

Deși, până prin anul 1910, Parcul Municipal arăta ca o oază umbroasă cu arbori bătrâni și cu un ochi de apă cristalină. Gh. N. Munteanu - Bârlad, într-o lucrare dedicată Galațiului, surprinde înfățișarea acestuia de după Primul Război Mondial: „Frumoase straturi de flori împrejurul bazinului de apă țâșnitoare, un pod betonat sub sălcii pletoase ducea în fundul grădinii la stâncile din piatră și la chioșcul rustic din ramuri de mesteacăn la poalele căruia apa prelinsă dintre stânci formează două eleșteie cu maluri acoperite de o peluză cu iarbă verde.” Atmosfera de aici avea să fie înfrumusețată de statuia din marmură a poetului M. Eminescu,

(continuare în pag. 13)

inaugurată în toamna anului 1911, și de bustul în bronz al marelui om politic M. Kogălniceanu ridicat în anul 1893 din inițiativa lui V. A. Urechia.

În locul marelui han cu două aripi și cu etaj al boerului Costache Ventura în care erau găzduiți oaspeții străini importanți și unde aveau loc banchete sărbătorești și baluri selecte s-a ridicat, ulterior, Palatul de Justiție.

Începând din dreptul Palatului Administrativ al județului Covurlui, Calea Domnească se transforma, așa cum avea să constate însuși istoricul Nicolae Iorga, într-o „lungă aleie de grădini și vile“. De o parte și de alta se înșirau cochetele locuințe particulare cu grădini de flori la stradă. Pe porțiunea mai largă al Căii Domneasca în care castanii și teii păreau să crească în voie, pe cele două laturi ale sale, se aflau cele două lăcașuri de cult importante: Biserica catolică și Catedrala ortodoxă menite să dea un plus de măreție și frumusețe ambientului urbanistic al așezării.

Ceva mai departe, aproape de capătul nordic al Domneascăi, se înălța renumitul Pension „Notre Dame de Sion“, creat de măicuțele catolice franceze, a cărui menire era aceea de a asigura instruirea și educația fetelor din familiile celor bogați dar și să ajute pe copiii dotați ce proveneau din mediile precare.

În fine, ultima clădire cu o arhitectură deosebită de pe Calea Domnească era cea a „mărețului Palatului Episcopal“ (N. Iorga), reședința Episcopului Dunării de Jos, pe latura opusă aflându-se Grădina Publică.

Grădina Publică, creată pe la 1864 și amenajată sub administrația cneazului Alecu Moruzi, se întindea pe 12 hectare, ea având frumoase plantații de arbori și alei cu straturi de flori. În ambientul reconfortabil al acesteia, gălățenii găseau, mai ales în serile de vară, un loc adecvat pentru odihnă și destindere.

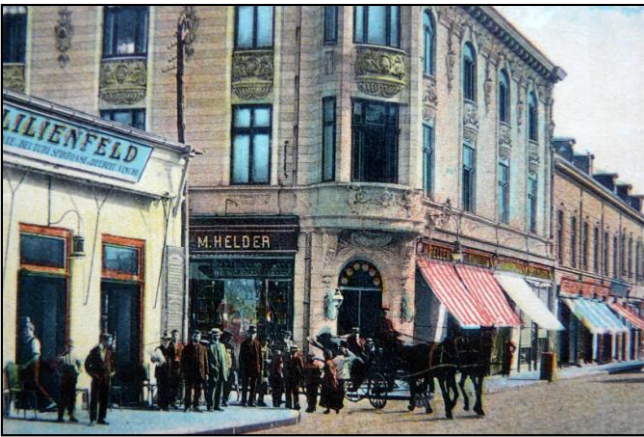
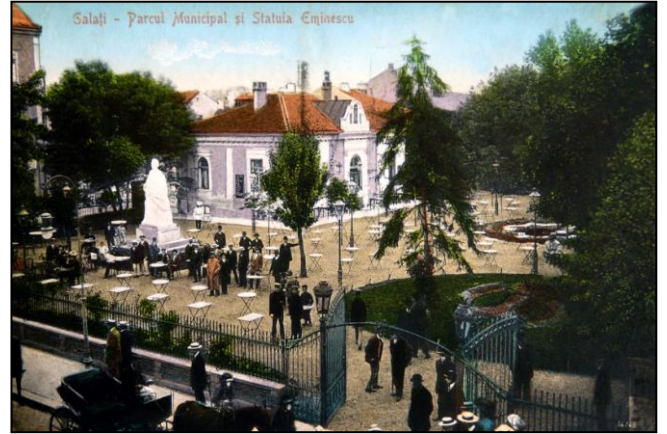
După acest inedit periplu mijlocit de cărțile poștale de epocă, înclinăm să-i dăm dreptate lui Nicolae Iorga care, referindu-se la Calea Domnească, pe care o parcursese cu piciorul, de la un capăt la altul, preciza că aceasta „nu-și găsea, prin lungimea ca și prin egalitatea luxului ei de bun gust, părechea în niciun alt oraș din țară“.

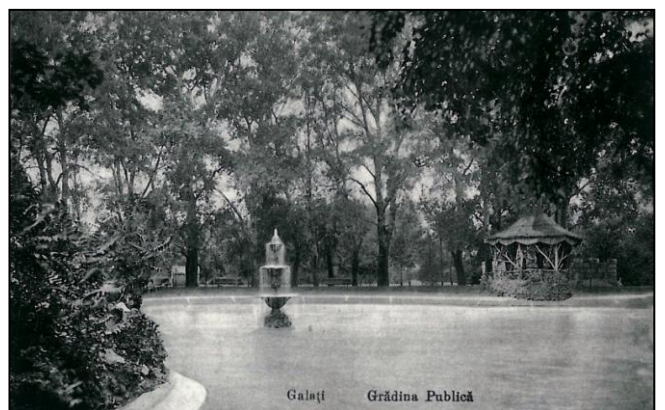
Chiar dacă celebra arteră urbană a Galațiului a cunoscut nenumărate prefaceri în ultimele șase decenii, pierzându-și destul de mult din farmecul inițial, ea continuă să atragă, astăzi, pe locuitorii orașului, precum și pe străinii ce descind cu diverse motivații în vechiul și renumitul port dunărean.

Prezentul itinerar vizual nu ar fi fost posibil fără contribuția principalelor unități editoare de ilustrate: H. Wichmann, Anton Pappadopol, Librăria „Națională“, Librăria „Nouă“, Librăria „Eminescu“ și, implicit, a fotografului G. Maksay cel care le-a furnizat majorității acestora imagini inspirate și de bună calitate.

(Comentariu preluat din videoclipul Galați – Calea Domnească
https://www.youtube.com/watch?v=Rap_21Nii0g)

Ioan GHEORGHÎĂ

Natașo...

Și acum îmi aduc aminte de tine,
 Ochii tăi erau albaștri și foarte rotunzi,
 Întreceau orice închipuire a cerului,
 Aveai părul în bucle și desigur, blond
 Pe umerii dezgoliți se revărsa
 Ca o cascadă de raze de soare,
 Buzele roșii ca vinul fierbeau, fremătau, se legănau,
 Două frunze neliniștite pe o ramură de gutui,
 Natașo, inima mea aproape
 Că-mi spărgea ochelarii 3D
 Cu bătăile ei neastâmpărate,
 Vitrinele din jur tremurau pe furiș
 Când te priveam,
 Ce să mai spun de luna
 Care se plimba între noi
 Ca o minge plină de sentimente ciudate,
 Ca un licurici ce se preamărea când și când,
 Te-am iubit, Natașo, până atunci
 Când dezinvoltă călcai valurile *Dunării*,
 Valuri strălucitoare ca argintul viu
 Și tot mai zglobiu,
 Când înghițeai ritmurile
 Unui vals neștiut, neprobat
 Că-ți provocau dureri abdominale,
 Până când ai intrat inconștientă
 Cu tălpile-n timp tot mai mult
 Până la brâu, până la ochii tăi albaștri,
 Și foarte triști și adânci
 Și de nerecunoscut de rotunzi,
 Natașo, timpul ne-a transformat
 Într-o amintire
 Și suntem numai ai lui,
 Amândoi...

Mamă...

Cea mai frumoasă poezie
 Tu ești, mamă, și mă-nclin
 La zâmbetul tău ca o neasemuită ie,
 La mângâierea ta pe care-n suflet o țin,
 Îmi petreci clipe fără să știu,
 Întradins cerul mi te-a dăruit,
 Ce aș fi fost dacă-n pustiu
 M-aș fi pierdut ca-ntr-un adânc răsărit?
 Ce mi-ar fi spus munții înalți,
 Apele, sau floarea vie de meri ?
 Cu sărutări simt că mă-nclăți,
 Cu aromă de smirnă, cu primăveri...
 Tu-mi ești, mamă, ochii eterni
 Crescuți oriunde, pe suflet sau cord,
 O poezie cu pomi înfloriți și cu ierni,
 Cu reni veniți mai departe de nord...

Intrând pe fereastra luminii...

Intrând pe fereastra luminii
 Lași trupul afară,
 Gol cum e trestia,
 Trist cum e vântul,
 Nu mai pronunți verbul *a vrea*,

Nu-ți mai tocești zilele
 Pe caldarâmul dorințelor,
 Nu mai vrei concurență, egalitate,
 Țigări sau lanțuri extrafine
 În care dorm concepții pierdute-n filigrane,
 Intrând pe fereastra luminii
 Visezi despre tine însuși,
 Despre paharul cu vin
 Sau pâinea în fața căreia
 Te-ai închinat și ziua și noaptea,
 Ți-arunci privirea departe
 Și te-ntrebi: *cine sunt ?*
 Dincolo-n neant e-nceputul
 Surâzător, enigmatic, prietenos
 Cum e floarea de mai,
 Intrând pe fereastra luminii
 Lumea devine mai pură,
 Atât de pură încât îți curge printre degete
 Ca apa de izvor, ca orele dimineața,
 Intrând pe fereastra luminii
 Lași trupul afară
 Gol cum e trestia,
 Trist cum e vântul...

Scrisoare pe asfalt

Tu respiri prin tine însuși, când mai rece, când mai cald
 Prin voința strălucindă ca-ntr-un suflet de smarald,
 Precum razele de aur în adânc de Prut vioi
 Trec înlănțuite-n luciul Dunării și lasă-apoi
 O tristețe tot mai mare, roșie cât un mister
 Ce aprinde orizontul printre trăsnete din cer,
 Oameni ca niște minuni ce-au visat la libertate
 Se încurcă-n gard de sârmă printre lecții erodate,
 Țin în pumni cu disperare doza mică de iubire
 Praf de aruncat în ochii celor cumpărați în lire,
 Orbilor care- au uitat, oare pentru-a câta oară ?...
 Cine sunt adevărații vânzători de neam și țară,
 Cine sunt cei care strigă c-au făcut atâta bine
 Că românilor li-e teamă că-s români și li-e rușine
 Să viseze, să trăiască printre moșii lor străbuni
 Cărora le-au furat și dorul niște deputați imuni,
 Agramați ce-au luat puterea și-au făcut un stat al lor,
 Intangibil ce se vrea stat de drept, nemuritor...
 Statul paralel pe care l-au instituit cu toți
 Mai rechini decât rechini, criminali, corupți și hoți...
 Ați luat păduri, castele ... cu ce drept v-ați îmbuibat
 Tot făcându-vă cadouri între voi, din Sindicat ?...
 Ce înseamnă, știți acuma ?... omul nevoiaș, sărac
 Care-abia își duce traiul cu o ceapă, c-un colac,
 C-un pahar de vin pe care abia-l vede în sictir
 Când cerșitul e la modă, mai ales în cimitir...
 Voi, baronilor de astăzi, ați dat mită la masoni,
 Și-ați făcut mai multe loje, vă-nchinați unor mormoni
 În palate și în strane, sus, în munți, pe creste-n van
 L-ați uitat pe Dumnezeu și-l pupați doar pe Satan,
 Ați făcut legi să vă ție doar deasupra, cu dreptate
 Împărțindu-vă frățeste fabrici, conturi peste noapte,
 Ați călcat râzând mânzește în bocanci de sfertodocși
 Lovind pe la spate-ntruna și-njurând pe păcătoși...
 Știți mai bine decât alții numărul să iasă fix,
 Celor mulți cu votu-n mână să-l modificați din pix...

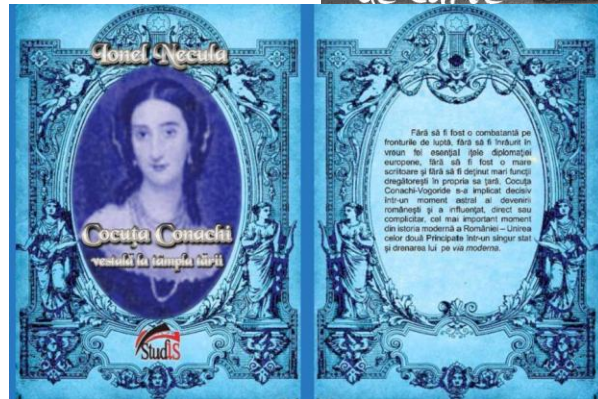
Geanina BÎRLĂDEANU

BRAVURĂ LITERARĂ TECUCEANĂ

Cu un titlu mai frumos decât o poezie însăși "Cocuța Conachi - vestală la tâmpla țării", (editura Studis - Iași 2020), vine să încununeze vasta colecție de creație literară (peste 70 de volume) a marelui nostru "uricar de la Poarta Moldovei" și distins profesor-scriitor Ionel Necula.

Mereu onorată de bravura literară ce poartă inițialele autorului, bineînțeles că nu puteam lipsi nici de această dată de la evenimentul lansării ce a avut loc pe data de 19 februarie 2020, la Biblioteca Municipală "Ștefan Petică" din Tecuci. Familiarizată cu istoria eroinei, descrisă atât de frumos de către autor, "o adevărată castelană de Ev Mediu", eram nerăbdătoare să răsfoiesc noua achiziție atât de prețioasă ce nu-și uscaseră încă cerneala autografului. Și dacă am subliniat faptul că eram bine informată despre istoria eroinei, aceasta nu se datorează nicidecum lecturii școlare sau a cărților de istorie care au menționat-o foarte superficial, dimpotrivă, tot a oamenilor de cultură ai Tecuciului și anume a domnului Vasile Ghica, scriitorul care a făcut un prim pas în promovarea și scoaterea la lumină a faptelor deosebite de însemnate ale Cocuței Vogoride Conachi, fapte care au marcat actul unirii celor două țări: Moldova și Țara Românească.

Multe chipuri luminate și bine cunoscute ale vieții culturale au fost prezente la eveniment și mulți dornici de a marca momentul măcar cu un scurt discurs ce viza cartea și pe modestul nostru autor. Printre principalii invitați care au luat cuvântul în cadrul evenimentului s-au numărat: cercetătorul în istorie și "complice" la apariția volumului de față Daniel Bradea, Dorel Vidrașcu, scriitorul Vasile Ghica, profesorul Mihail Pohrib și mulți alții. Nu am reușit să rămân indiferentă cuvintelor de laudă bine meritate și nici analizei întâmplărilor ce au fost dezbătute pe tema cărții, însă ceva mi-a atras atenția în mod deosebit: nimeni dintre cei prezenți nu a sesizat faptul că de la primul rând așezat pe prima pagină și care poartă mențiunea "În loc de prefață", cititorul urmează să descopere o asemănare izbitoare cu marii noștri cronicari Grigore Ureche și Miron Costin, unde autorul subliniază în mod explicit că ediția de față "nu este o replică la cartea lui Vasile Ghica și nu-și dorește o dispunere contrapunctiv, ci mai mult o complinire a proiectului apărut anterior și o adăugare la ceea ce se cunoștea deja". Deși marele nostru uricar mărturisește că nu-și propusese până în toamna anului trecut să scrie despre Ecaterina Conachi Vogoride (îndemnul venind din partea istoricului Daniel Bradea), totuși mesajul tainic al "Predosloviei" în variantă contemporană mă poartă spre un "deja-vu" cu iz de limbă română veche a lui Miron Costin "Fosta-au gîndul meu iubite cititoriule...", în care cronicarul menționează faptul că nu vine să modifice cumva cronică construită pe model hagiografic a "Vornicului din Țara de Giosu", astfel și autorul I. Necula afirmă că "vine să completeze dintr-o altă perspectivă de studiere a vieții și momentului istoric ce i-a conferit o aură de eroină binecuvântată". Am menționat aici "model hagiografic", deoarece scriitorul Vasile Ghica o compara în istorisirea sa pe Ecateri-

na (Cocuța) Conachi Vogoride cu Ioana d'Arc, deși dânsul mărturisește în discursul de la momentul lansării că într-adevăr comparația este puțin exagerată, eroina fiind descrisă în prezentul volum astfel: "nu a fost nicidecum o combatantă pe fronturile de luptă și nu a deținut mari funcții dregătorești, însă faptul că aceasta s-a implicat decisiv într-un moment astral al devenirii românești și a influențat, direct sau complicitar cel mai important moment din istoria modernă a României-Unirea celor două Principate" o așază pe soclul monumental al arhetipului hagiografic. Abordarea narativă a autorului este atât de cursivă și totuși atât de frumos împodobită în "borangicuri" de expresii literare ce curg precum un fluid limpede, încât obligă cititorul să nu se oprească din lectură până nu soarbe și ultimul strop de informație.

Deoarece marchează o perioadă foarte importantă din istoria poporului român, iar autorul reușește atât de bine să surprindă unele momente din viața poetului-logofăt Costachi Conachi și a fiicei sale "pioniera mișcării feministe" din țara noastră, consider că autorul creditează pe fiecare cititor în ceea ce privește această carte, de faptul că ar trebui să fie citită de fiecare român și totodată inclusă și în programa școlară. Trebuie să mărturisesc că nu mi-am propus să abordez acest subiect sub formă de critică literară din două motive: respectul și admirația pentru autor și pentru întreaga sa capodoperă literară (afirma dumnealui că dorește să ajungă la 100 de publicații, lucru ce nu m-ar mira deloc, datorită ușurinței și rapidității acestuia de a scrie), iar al doilea motiv plauzibil ar fi că ...probabil încă nu s-au inventat cuvintele potrivite pentru a-l descrie pe "Cioroianul" tecucean și nici pe opera sa, astfel că voi lăsa cititorii să descopere frumoasa poveste a "Cocuței Conachi-vestală la tâmpla țării".

Mă înclin cu admirație și respect pentru întregul drum literar, mă înclin cu prețuire pentru modestia și moralitatea personalității sale dorindu-i viață lungă și multă sănătate, fiindu-mi cu iertare îndrăzneala de a-mi da cu părerea despre acest eveniment foarte reușit, însă m-aș fi simțit vinovată dacă nu aș fi adus la lumină asemănarea izbitoare cu ai noștri cronicari români. Sunt ferm convinsă că numele marelui nostru "Uricar de la Poarta Moldovei de Jos", Ionel Necula și-a tipărit monograma pe istoria literaturii românești pentru eternitate.

Năstase MARIN

LINIȘTEA, ca izvor și liman de (ne)liniști

Trecerea prin viață nu este o cale netedă și triumfală, ci o cursă cu obstacole pe un drum sinuos, cu multe suișuri și coborâșuri, uneori abrupte. Pe această cale toți oamenii aleargă într-o întrecere nebună, fiecare cu fiecare sau toți cu toți. Și toți sunt puși în mișcare, nu numai de nevoile existențiale (materiale și spirituale), dar și de viața din fiecare etapă, stabilită de condițiile conviețuirii, de părinți și de fiecare individ ajuns în faza de adult.

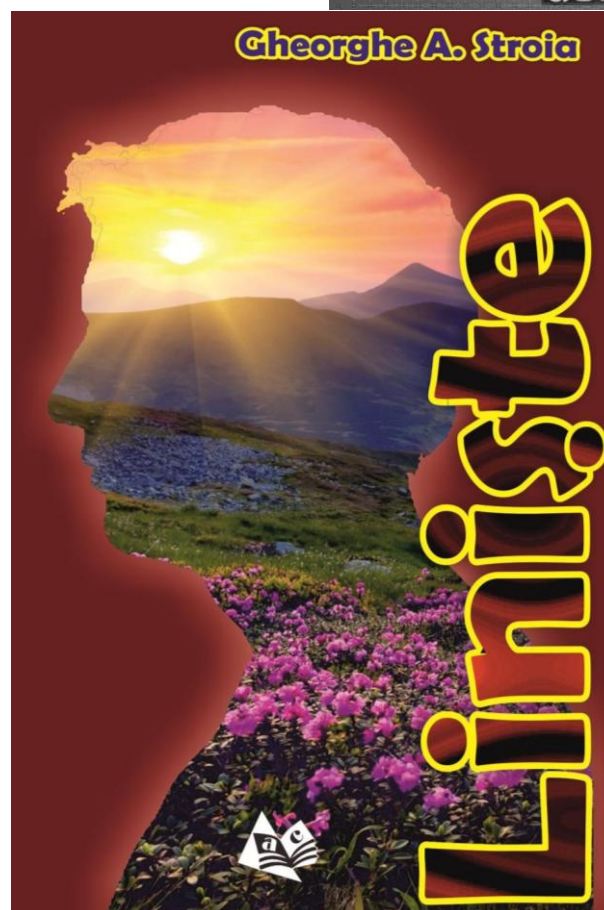
În toate fazele de trăire, starea normală a omului este STAREA DE LINIȘTE, când obiectivele de viață sunt realizate. Dar atunci se fixează alte obiective cu termene de realizare, care creează stările de neliniște, stresante, până la îndeplinire. Și tot așa... În toată viața, până se termină și nu știi de ce ai trăit-o și cum trebuia să o trăiești. Mereu alergă în căutarea LINIȘTII – starea normală, fiind mereu stresat până ajungi la ea. Iar când ajungi în starea de LINIȘTE, îți propui alte obiective de viață, din care curg neliniștile cu stresul lor până... chiar, până când? Până la liniștea finală. Și asta se cheamă VIAȚA OMULUI, o cursă permanentă de griji, temeri, eforturi și încrâncenări să facem CEVA, apoi să ne fixăm altceva, cu alt lanț de griji, temeri etc. Mereu vrem să ne scăpăm de stres, dar prin obiectivele și acțiunile noastre mereu ne afundăm în el, și asta se cheamă TRĂIRE.

Asupra misterelor și mecanismelor acestui fenomen, precum și a efectelor sale în sufletele oamenilor, poetul Gh. A. Stroia și-a aplecat nobilul său talent, inspirându-se pentru realizarea unui buchet de poeme, cuprinse într-un volum, intitulat sugestiv „LINIȘTE” (publicat în anul 2018 la editura „Armonii Culturale”). Sensibilul și generosul său suflet a învâluit calea vieții omului cu un inefabil voal de iubire pe care a structurat-o în trăirile față de cei dragi lui (părinți, soție, prieten, patrie) în anumite doze, simțite în efuziuni poetice deosebit de originale. Cu ocazia unor momente aniversare speciale sau comemorarea plecării părinților din viață, vulcanul sufletului său erupe în șuvoaie poetice de iubire față de cei dragi, realizând poem-nestemate de iubire impresionante, denumite: iubirea de mamă, iubirea de tată, iubirea de soție, iubirea de prieten și iubirea de patrie.

Aceste poeme au scilpiri de metafore cu adânci înțelesuri, iar structura versurilor și cadența lor ritmică ascund melodii emoționante ce se cer cântate nostalgic sau elegiac. Aceste străluciri nostalgice sau elegiace sunt date de cadența repetițiilor stilistice care picură în stropi grei, apăsători, sfâșiind sufletul cititorului cu emoții de tristețe cu parfum de romanță.

Picăturile repetitive diferă de la un poem la altul, în funcție de plinul de iubire acordat celui drag. Astfel, în poezia „Străine”, picătura de iubire este „mă uit”, care cade în fiecare strofă pe diferitele părți ale „străinului”: ochi, chip, păr, lacrimi, suflet. În poezia „De ce nu-mi scrii?” picătura dragostea de mama plecată Dincolo este chiar întrebarea retorică „de ce nu-mi scrii?” repetată zadarnic și sfâșiător. În poezia „De-i noapte ori e zi”, din sufletul poetului picură dorințe triste, de suferință, altele ajunse în stare de disperare, dorințe încărcate cu plumbul regretelor după pierderea mamei.

Dar fluviul iubirii poetului nu mai picură în poezia

dedicată soției. Ea se revarsă în repetate cascade de bucurie și dragoste copleșitoare prin suita de strofe care încep cu versul leit-motiv: „de-aș fi” până la contopirea cu iubita sa din strofa finală: „dar eu sunt TU/ și tu ești EU.../ Tu ești visare/ Eu sunt vis...”

Există în acest volum o poezie-concluzie, purtătoare de mesaje, care ar fi trebuit să fie plasată la sfârșit, ca un liman pentru (ne)liniștile poetului. A intitulat-o chiar așa: „Liniște...” A considerat că nu poate fi ultima, poate prima și mesajele ei să fie prezente în toate poemele din volum. Pentru că... în „Liniște” picătura repetată este cuvântul dor: „de dorul dorului/ din Dorul de El...” Da, poetul a vrut să ne spună că liniștea, cu toate (ne)liniștile din viața noastră este dată de acest „dor din Dorul de El”. Omniprezența iubirii Lui (și de) Dumnezeu ne va alina neliniștile și ne va da Liniștea sufletească, acea stare de normalitate și echilibru în viață, pe care ne-o dorim cu toții. Prea plinul de iubire dăruită de Dumnezeu trebuie să-l revărsăm și noi asupra celor dragi, dar și asupra celor din jurul nostru. Iată cum vom găsi liniștea cea normală și vom primi cu seninătate liniștea cea finală, când vom spune celor din jurul nostru, în loc de „adiol”, doar „la revedere!” Superb mesaj, care dă valoare tuturor poemelor din acest volum. Poeme care merită a fi citite pentru că, prin frumusețea versurilor și bogăția mesajelor înalță sufletul cititorului, apropiindu-l de Dumnezeu.

(LINIȘTE/SILENCE - Gheorghe A. Stroia, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2018)

Năstase MARIN

„ALCHIMIA FRUNZEI” - Din laboratorul poetului Gh. A. Stroia

(ALCHIMIA FRUNZEI - Gheorghe A. Stroia, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2018, traducere lb. franceză Virginia Bogda, traducere lb. engleză Elena Angelica Androni)

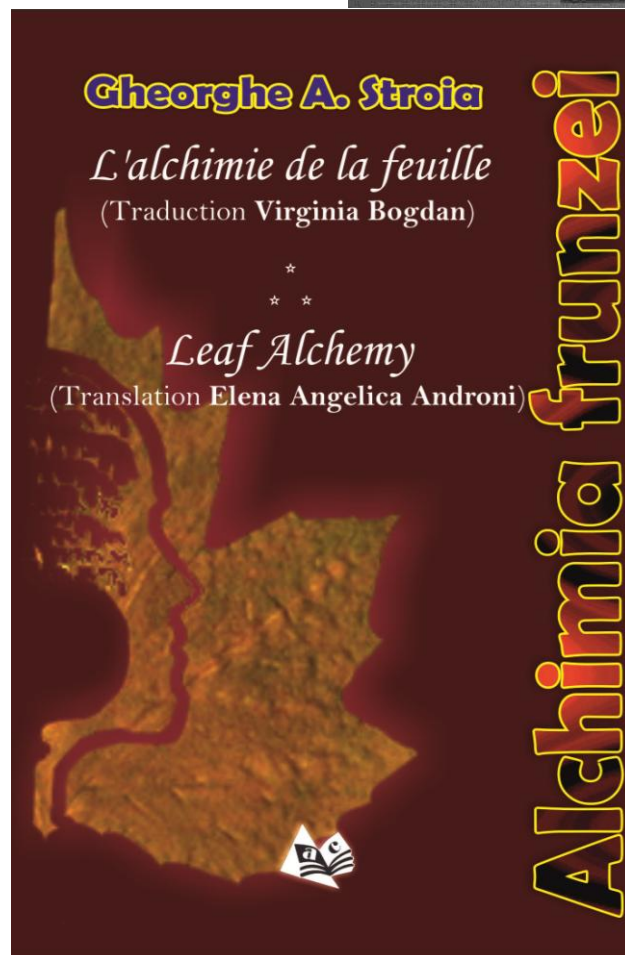
Curgerea de nostalgie din prag de toamnă poartă cu ea tristețile copacului care-și pierde frunzele. Este un peisaj dezolant la prima vedere, cu schimbări de culori pe fundal de bocet prelungit, lipit de aripile clipelor. Ceea ce nu se vede în șuvoiul de tristețe al nostalgiilor este simțirea copacului că își pierde și rădăcinile, urmând inevitabila uscare și înlăturarea sa din infinita curgere de către „buldozerul” Timpului. Dureroasă înțelegere a poetului Gh. A. Stroia, a neînțeleșelor legi ale Timpului și a misiunii sale rostuită de Dumnezeu!

Anticii au cunoscut acest misterios joc divin, pe care l-au definit cu o sfâșietoare metaforă: „Panta rhei” (Totul curge, nimic nu rămâne neschimbat). Ei au fost mai apropiați de natură decât noi și au reușit să audă puternica voce dintre astre ce stabilise relațiile „oamenilor-copaci” cu Timpul. Dar tot atât de aproape de suflarea divină cred că a fost și poetul Gh. A. Stroia, căruia i-au fost revelate „înțelesurile neînțelese” ascunse în „înțelegerea oarbă” („Neînțelesule”). Așa a pătruns poetul în tainele acestui proces tulburător, numit „alchimia frunzei”, executat atât de tragic de călăul – Timp. Poetul ne spune că „trecerea prin viață” este o „alergare de beduin prin deșert”, cu „pielea pergament în flăcări” („Pergament”).

În retortele talentului său, cenușiul truism al „trecerii prin viață” capătă străluciri diamantine date de multitudinea de fațete care reflectă fascinante sensuri și înțelesuri izvorâte din simțirile sale. Prin aceste arderi sufletești, poetul reduce „alchimia frunzei” la esența sa tragică: „stropul de lumină care ne îneacă” în valurile Timpului și ne transformă în „umbre călătoare pe fire de vânt” („Fire de vânt”).

Poetul ne plimbă prin grădina micropoemelor sale din volumul „Alchimia frunzei”, toate înmiresmate de o melodie astrală, împletită din ecouri îngerești. De fapt, aceste micropoeme sunt niște cochilii de trecute trăiri, aruncate de timp la mal de viață. Ele au străluciri multicolore, dar din adâncul lor răzbat șoapte melodice ca niște plângeri aurii, care așteaptă compozitorul să le culce în cântec. Merită să-ți apleci urechea sufletului asupra lor și să descoperi în ele tânguioasele boabe de înțelepciune!

De aceea volumul de micropoeme intitulat „Alchimia frunzei”, publicat de poetul Gh. A. Stroia în anul 2018, la

editura „Armonii culturale”, cu o superbă grafică și prezentare trilingvă a poemelor (română, engleză și franceză), merită să fie citit. Produce o desfătare a spiritului și o energizare a minții.

(urmăre din pag. 6)

lungi tatonări și crispări, după toate „agresiunile”, pozitive sau negative, blânde sau agresive, feerice sau sumbre: „Șarpele nesfârșit de lung / a trecut sinistru fluierând / ... / prin inima mea ca un rug / ori cât o pustie de palmă / ... / sau o pajiste sfârtecată / de glonțul înfrigorat al durerii / viu detonat dintr-o armă” („Drumul”, pag. 85), dar și-a găsit singur și orgolios scuzele elegante: „Așa cum eram eu, inocent, leneveam sacadat și absurd / în necuprinsa frunte a tăcerii / ... / Și, copil fără minte, / liber săream din piatră în piatră” (Ibidem), și ca să găsească cea mai tranșantă, cinstită și înțeleaptă explicație: „Mi-e tare dor / de sufletul meu de copil / pribegind printre stele” („Trece-mă”, pag. 87).

„Eterna mirare”, un volum de versuri bilingv, româno-rus, procesat liric într-un amalgam sentimental, de sorginte românească, direcționat printr-o sugestie admirativă spre marea literatură rusă a doi mari scriitori, Lev Tolstoi și Serghei Esenin.

Robert FROST
(1874-1963)

Evening in a Sugar Orchard

From where I lingered in a lull in march
Outside the sugar-house one night for choice,
I called the fireman with a careful voice
And bade him leave the pan and stoke the arch:
'O fireman, give the fire another stoke,
And send more sparks up chimney with the smoke.'
I thought a few might tangle, as they did,
Among bare maple boughs, and in the rare
Hill atmosphere not cease to glow,
And so be added to the moon up there.
The moon, though slight, was moon enough to show
On every tree a bucket with a lid,
And on black ground a bear-skin rug of snow.
The sparks made no attempt to be the moon.
They were content to figure in the trees
As Leo, Orion, and the Pleiades.
And that was what the boughs were full of soon.

The Road Not Taken

Two roads diverged in a yellow wood,
And sorry I could not travel both
And be one traveler, long I stood
And looked down one as far as I could
To where it bent in the undergrowth;

Then took the other, as just as fair,
And having perhaps the better claim,
Because it was grassy and wanted wear;
Though as for that the passing there
Had worn them really about the same,

And both that morning equally lay
In leaves no step had trodden black.
Oh, I kept the first for another day!
Yet knowing how way leads on to way,
I doubted if I should ever come back.

I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I -
I took the one less traveled by,
And that has made all the difference.

(continued on the page 21)

Marin MIHALACHE
(Chicago)

Traducător

Seară în Ograda de Arțari

Leșisem să mă liniștesc într-o seară de marte
Și din afara poiatei unde fierbea siropul de casă
Am sunat pompierul cu o voce mieroasă
Și l-am implorat să dea ceanul de pe foc la o parte:
"O tulumbaș, dă focului încă o lovitură
Și trimite puzderia de scânteii pe hornul de fum".
Crezusem cumva că se vor pierde pe drum,
Printre crengile uscate ale arțărilor din băătăură.
Dar prin văzduh răschirate peste colină
Nu conteneau să scapere scânteii de lumină
Spor la lumina cernută din luna cea plină.
Luna deși pală se-arăta în orice copac
Rotundă ca o doniță de lemn cu capac
Și pe lut negru blană de urs pe covor de zăpadă.
Scânteile n-au pretins că luminează ca luna
S-au mulțumit doar s-apară din spectrul opac
Precum constelațiile Leo, Orion și de stele Pleiadă.
Astfel încât crengile toate luminau în copac.

Calea pe care n-am apucat

Două cărări se despărțeau în luminișul pădurii
Și regret ca n-am putut s-o apuc pe-amândouă deodată
Și călător am fost și am stat mult pe gânduri
Și-am privit prin luminișul pădurii o lungă durată
Până unde una din cărări se pierdea sub pământuri.

Am apucat apoi pe cealaltă mai dreaptă se pare
Socotind că astfel aș fi avut o șansă mai mare
Iarba era mai verde, mai puțin de picioare călcată
Astfel că deși alegând să merg doar pe această cărare
Era ca și cum aș fi umblat pe amândouă deodată.

În acea dimineață erau amândouă pristine
Nici urme de pași parcă nu erau pe coline
Ah, dar am amânat o cărare pe-o altă zi apoi
Deși știam că apucând-o numai pe una prea bine
Cu greu m-aș mai fi putut întoarce înapoi.

Voi spune această poveste cu suspine mereu
Undeva, după ani și ani, drept urmare:
Două cărări s-au despărțit într-o pădure, și eu
Am apucat doar pe acea neumblată cărare,
Și asta în viață a făcut diferența cea mare.

(continuare în pag. 21)

Fire and Ice

Some say the world will end in fire,
Some say in ice.
From what I've tasted of desire
I hold with those who favor fire.
But if it had to perish twice,
I think I know enough of hate
To say that for destruction ice
Is also great
And would suffice.

A Prayer in Spring

Oh, give us pleasure in the flowers to-day;
And give us not to think so far away
As the uncertain harvest; keep us here
All simply in the springing of the year.

Oh, give us pleasure in the orchard white,
Like nothing else by day, like ghosts by night;
And make us happy in the happy bees,
The swarm dilating round the perfect trees.

And make us happy in the darting bird
That suddenly above the bees is heard,
The meteor that thrusts in with needle bill,
And off a blossom in mid air stands still.

For this is love and nothing else is love,
The which it is reserved for God above
To sanctify to what far ends He will,
But which it only needs that we fulfil.

Focul și Gheața

Unii zic că lumea prin foc va pieri
Alții susțin că prin gheață
Prin câte am trecut în propria viață
În flăcări voiesc a muri.
Dar dacă-ar fi să mor înc-odată
Cred că știu acum destul despre ură
Să pot spune că tot la fel minunată
E moartea pierind sub ghețari descompus
Și-o singură moarte oricum mi-e de ajuns.

Rugăciune de Primăvară

O, dă-ne nouă astăzi bucuria florilor
Și ne ajută să nu ne visăm prea departe
Spre incerta rodire; ci a încercărilor
Ne ține tot anul înviind ca din moarte.

O, dă-ne nouă desfătare în albul grădinii
Inefabili ziua, fantome în noaptea afundă
Blagosloviți să avem fericirea albinii
Roind în jurul pomilor cu diademă rotundă.

Fă-ne fericiți precum pasărea colibri
Care meteoric deasupra stupinei se-arată
Și după ce cu ciocul ca acul în floare izbi
S-a înălțat în văzduh și stătea nemișcată.

Căci aceasta-i iubirea și nimic altceva
Lăsată de Dumnezeu din raiul ceresc
Să-i sfințească pe oameni atât cât va vrea
Pe măsura în care și ei se sfințesc.

Vasile FLUTUREL

Cititul ca zăbavă binefăcătoare
(Zăbava cetitului / Eu citesc... Tu citești?...
de Lucia Pătrașcu)

Preocupată "să lase în carnea timpului amprente spirituale", după cum aprecia, în 2016, Gh. Andrei Neagu, Lucia Pătrașcu, cititoare asiduă a paginilor ce *i se sau și le oferă*, a bucurat de curând pe cei interesați de fenomenul literar brăilean și nu numai cu o nouă apariție editorială: *Zăbava cetitului*¹, în care 46 de cărți (și autorii lor, se înțelege) beneficiază de atenția Domniei Sale, reflectată în pagini de considerații atente, menite a semnala prezumtivilor *cetitori* apariția respectivelor volume.

Titlul are un iz cronicăresc (binecunoscut), iar subtitlul ("Eu citesc... Tu citești?...") e unul aparte, deosebit de bine ales dacă ne gândim la situația în care se află cartea în societatea contemporană, unde mass-media audio-video, rețelele de socializare cu tot arsenalul de mijloace ultrarapide de comunicare au acaparat nu numai timpul liber al unei mari părți a locuitorilor planetei, dar și mințile acestora, subjugate efectiv lumii de imagini și cuvinte mult mai ușor vehiculate pe toate meridianele globului decât prin pagina tipărită. Cele două enunțuri, din care unul interogativ, se constituie deopotrivă într-un semnal de alarmă și într-un îndemn la lectură.

Avem în față o carte frumos alcătuită, purtând pe aripile copertelor trei aprecieri pertinente semnate de Dumitru Anghel, Gh. Andrei Neagu și Emilian Marcu (deținătorul rubricii "Vitrina cărților" la prestigioasa revistă ieșeană), iar pe coperta a IV-a o utilă înșiruire de nume ale autorilor incluși în volum.

Prefetei semnate de A. Pop *i se adaugă* cuvântul autoarei, precum și bogatul CV, din care cititorul află cine este, de fapt, și care sunt preocupările literare / culturale ale Luciei Pătrașcu, cea care, de la debutul editorial din 2008, a adăugat mereu zestrei literare proprii volume de poezie, poezie pentru copii, proză și critică, a colaborat la numeroase publicații, este prezentă în antologii, dar și ca diligent antologator, prezentator la lansări de carte ori vernisaje de expoziții de artă plastică. O zbatere culturală continuă, spre folosul amatorilor de emoții artistice izvorâte din cuvânt ori culoare.

Cine parcurge paginile acestei cărți se convinge de două lucruri esențiale: seriozitatea cu care autoarea s-a aplecat asupra volumelor recenzate și buna intenție (absolut necesară oricui se angajează într-un asemenea demers), materializate în afirmații pertinente însoțite de

citate elocvente.

Cele trei aprecieri de pe aripile de copertă, CV-ul literar (rod / reflectare a unei trude îndelungate pe ogorul Limbii Române), considerațiile critice din final, numele celor recenzați (de fapt, ale căror scrieri au nimerit sub lupa critică a autoarei) sunt elemente care adaugă valorii efective a cărții un sprijin deosebit, făcând din acest volum o apariție editorială remarcabilă. Mozaicul creat prin așezarea între aceleași coperte / coperte a unor nume cunoscute ori chiar foarte cunoscute alături de altele aflate la început de drum, dornice de afirmare are darul de a da un farmec aparte cărții.

Autoarea se apleacă asupra cărților recenzate cu acribie, cu înțelegere, cu intenția vădită de a sesiza frumosul artistic, implicarea afectivă a autorilor, nuanțele transunerii ideii într-un text care s-o evidențieze.

Câteva aprecieri merită a fi citate. Despre Liliana Albu ne spune că, prin volumul *Nimic fără iubire*, autoarea "face o frumoasă lecție de dragoste", criticul Dumitru Anghel "aduce cartea în apropierea cititorului", Sibiana Mirela Antoche "creează neașteptați faguri de miere", la Valentina Balaban sesizează "o spontaneitate sinceră" cu care "brodează versurile", Lazăr Bobi "se pretează la o atitudine ludică, jucându-se cu muza grăbită", Angela Burtea "adună giuvaierurile amintirilor în caseta de comori a scrisului", Codruț Constantinescu se dovedește a fi (în volumul *Pedagând prin viață*) "un căutător avid de cunoaștere și trăiri

plenare”, Sorin Cotlarciuc “își îmbracă trăirile sale sensibile în versuri liniștite”, poezia lui Ștefan Doroftei Doimăneanu este “o frumoasă joacă lirică vindecătoare”, titlul cărții lui Alexandru Ene (*Gânduri de iubire*) “învăluie ca o hlamidă protectoare versurile cuprinse în volum”, la Doina Focșa “paginile desfășoară o limbă frumoasă [...] pictată uneori cu nuanțele specifice topicii și expresiilor fermecătorului grai românesc vorbit în Basarabia”, Ion C. Gociu are o proză „scrisă cursiv, fără împodobirea excesivă a metaforei, ca o poveste depănată de bunici nepoților uimiți de tot ceea ce află”, Daniela Guman “creează personaje bine structurate”, Alexandru Hanganu scrie o „poezie a libertății de exprimare”, Daniel Ioniță “se joacă cumva pe portativul cuvintelor, bucuros că poate pianota printre vorbele de duh”, Ionel Jecu are “o portretistică amănunțit conturată”, Catrinel Lengă se lasă “purtată pe valurile melancoliei” și “își asumă deliberat riscul de a-și dezvălui în fața cititorilor trăirile interioare”, Vasile Mandric “dovedește un lirism impetuos, o versificație dezinvoltă prin care se ia la harță cu Timpul”, Emilian Marcu este (în *Vitrina cărților*) un “harnic ziditor al cuvântului”, care “stropește (în *Condurul Cenușăresei*, n.n.) cu picături de rouă câmpia amintirilor pe care au poposit iluștri trecători dragi autorului”, la Vergil Matei, amintirile sunt “scoase ca dintr-o ladă cu zestre sentimentală”, Așezământul lui Gheorghe Andrei Neagu este “un roman interesant de citit și care conduce la reflecții adânci”, Georgeta Oana-Muscă se folosește de “cuvinte generoase ce se preling spre lumina scrisului, a destăinuirii nude pe coala albă”, la Petre Rău, “textul mustește de epitete și metafore”, Rodica Rodean “leagă punți de aur pe câmpia prieteniei”, la George Smarandache, “sinceritatea sentimentului de iubire și emoția ard într-o luciditate imediată”, în cazul Fănicăi Tănase, “muza i-a devenit prietenă și o așteaptă în grădina sa cu flori”, iar la Marioara Vișan autoarea găsește “o versificație fluidă, cu o prospețime neașteptată a exprimării în metafore atrăgătoare”.

Remarca poetului și criticului Emilian Marcu privind “modestia, discreția și bunul simț cu care se prezintă în fața cititorului autoarea Lucia Pătrașcu” este una la care subscriem cu totul, după ce am parcurs această carte care se dovedește o lucrare de bună intenție, un act de recunoaștere a importanței oricărei scrieri ce contribuie (într-o măsură mai mare ori mai mică) la sporirea zestrei literare a Neamului.

În orice pagină scrisă cu suflet, cu trăire adevărată, pare a ne spune Lucia Pătrașcu, există (ori ar trebui să existe) acel ceva care s-o facă utilă în încercarea autorului ei de a se înveșnici prin cuvânt. Autoarea acestei cărți și-a adăugat prin acest volum o nouă petală în inflorescența de apariții editoriale prin care a procurat, de-a lungul anilor, satisfacția receptării autorilor bucuroși de a-și vedea cărțile luate în seamă.

Lucian MĂNĂILESCU

UNEORI UNIVERSUL E O NUCĂ

Visele din memoria mea
se umplu de scâncete, îngerii melci
râd prin preajmă, de la primul neuron
până la soare totul devine imprevizibil.

Ieri te numeai Maria Magdalena
azi ești Casandra și nu mai știi
cum îți spuneam „Te iubesc!”
înainte de antichitate; probabil
în limba frunzelor.

Acum dacă întind mâna
să te mângâi, mă trezesc
cu universul în palmă..

TE CĂUTAM PE STRĂZILE ORAȘULUI MOV

Când mi-am adus aminte de tine te-am căutat
pe străzile orașului mov, din vitrine
păpușile Barbie îmi făceau cu mâna,
mașinile claxonau fericite, târam
după mine, pe asfalt, câinele jilav al ploii,
care își înfigea ghearele în pavaj
dislocând cartiere, amintiri și iluzii,
catedralele surdo-mute se furișau în cer și
Dumnezeu trecea strada pe roșu, asurzit
de fluierul agentului de circulație...

Am intrat în toate anticariatele orașului,
am citit sute de volume în care era vorba
despre altcineva, chiar m-am îndrăgostit
de o fată pe care o chema Ana, dar ea
s-a aruncat sub roțile trenului, nicăieri
nimic despre tine, niciun cuvânt nicio
speranță, în cele din urmă m-am amestecat
în mulțimea care mergea în toate direcțiile
și am început să te uit de la capăt.

STICLA DE WHISKEY

Într-un film de război, în barul
unde se scufundă meduzele
și piloții de vânătoare, cineva,
poate chiar Dumnezeu,
a scris cu litere strâmbu:
„Fiecare moare singur!”

Ușa nopții se deschide uneori
și atunci se zărește cerul pustiu...

Generalul, obosit de istorie,
stă la masă în separeul victoriei
și împarte ordine de front și decorații.

Soldații râd și aplaudă,
iar în pahare se rostogolesc
mâini și chipiuri și capete,
din măruntaiele ultimei
sticle de whiskey.

Ioan Romeo ROȘIANU

Despre o viață ascunsă-n tre coperti

Cu o scriitură aflată la limita jurnalului își conturează Miriam Tkee romanul unei existențe ce pare desprinsă din lumi neapărat idilice.

Saltul de la normal sau banal îl face c-o ușurință dezarmantă și printr-o naturalețe care nu numai că vine din străfunduri de simțire, dar e și amprentată de-o existență altfel zbuțumată, povestea acesteia fiind firul roșu care străbate istorisirea în întregul ei.

Personajele sunt extraordinar de vii, sunt (re)născute din cufărul cu amintiri, ușor coafate pe alocuri, ba pentru a nu răsuci cuțite-n răni, ba pentru a le face mai viabile-n vremuri improprie sufletului și delicateții.

„Pătrățica abstractă” este cartea în care Miriam Tkee își demonstrează din plin aptitudinile de păpușar, personajele ei mișcându-se după trase bine stabilite, fiind ba îndepărtate de lumina reflectoarelor, ba lăsate sub arderea acestora.

Din acest aparent haos se naște un soi de mișcare browniană care nu face altceva decât să le contureze mai ușor și din plin portretele fizice și morale, dintr-un astfel de puzzle închegându-se o poveste ce te ține cu sufletul la gură.

Autoarea jonglează cu mijloace poetice, încărcătura de metaforă, prinosul acesteia având și darul de-a detensiona actul lecturii, cel mai adesea apărând după evocarea unor evenimente triste, chiar dramatice.

Această abordare trădează faptul că autoarea știe că și-a făcut din lector nu numai un complice, dar chiar și un trăitor intens al actului istorisirii.

Evenimentele se-ncheagă cu fiecare pagină dată, satul prinde contur, personajele se definesc, contextul existențial în care se desfășoară, totul este luminat din interiorul unor cuvinte investite cu amintiri și foarte multă emoție, astfel perindându-se prin fața ochilor imaginile unei pelicule pline de substanță, trăire și viață.

Miriam jonglează cu aceste mijloace artistice în fiecare din povestioarele cu care-și assemblează întregul roman, firul epic se îngroașă, capătă consistență o dată cu (pe)trezirea către vârsta maturității personajului principal, moment în care introspecția capătă valoare de lege, multe pasaje fiind adevărate explorări psihologice menite să lămurească nu numai contextul acțiunii, ci și poziționarea personajelor față de un eveniment sau altul.

Captivează revenirea la anumite teme, abordarea acestora din alte direcții sau perspective sugerând nu o anumită sărăcie imagistică, ci o investire a cuvintelor cu valențe de spectaculoasă prospețime, retușarea unor astfel de momente având menirea de a sublinia, de a întări, de a

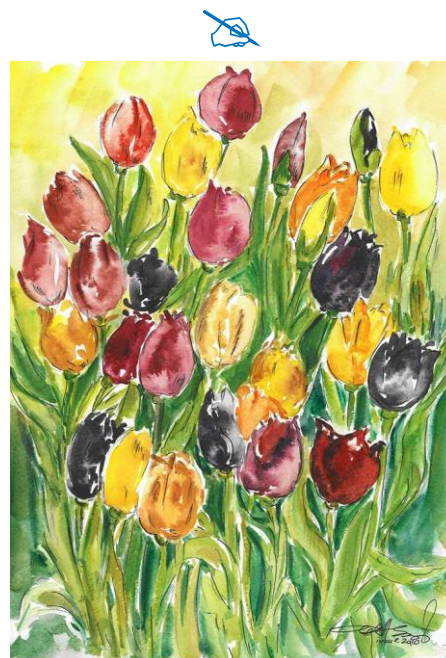

contura mai altfel momentul evocat și invocat, de a-l lumina cu adevărat.

E tehnica de care uzează cu nonșalanță și siguranța unui măiestru pentru a-și întipări-n mințea cititorului mesajul subliminal, starea de bine, de reverie a acestuia venind de la sine apoi.

Fiecare se trezește că știe ceva, că retrăiește altceva lecturând din această „Pătrățică abstractă” ce are menirea înfiorării, copilăria (în)de-părtată revenind brusc în miezul unor existențe altfel marcate de idei preconceptuate și false conveniențe sociale.

Miriam Tkee propune eliberarea de sine în această carte, iar cei care vor ridica mânușa și vor răspunde provocării își vor oferi șansa propriei redescoperiri.

Constantin Bejenaru-BECO

Balada Poemului Șarpe

Scriu un *Poem* în formă de *Șarpe*
 Ca să-l ofer-reptilă de fier,
 Cititorilor de pe *Pământ* și din *Cer*.
 Muze stelare-galactice harfe,
 Zău, că nu știu dacă *Poemul meu Șarpe*
 Va fi cândva viu! Totuși Scriu...Scriu...

Balada Grăsunului Liturgic

Grăsimea-i lipită de piele furnizează *Slănina*,
 Părul îngăduie să se împletească din el,
 Pensule divinissime ; labele, râțul, urechile
 Sunt delicios de comestibile,
 Iar din mațe se fac cârnați pantagruelici.
 Când este gădilat pe burtică
 Gângurește omenește urând poftă bună
 Omului înfometat!

Balada veșniciei

Ești prea de tot, cu adevărat *Prea de Tot*,
 Mă complimentează zilnic *Prietenii* și *Soția*.
 La urma urmei, deși nu-s poliglot
 Și-nțelept precum *Budha-Muni-Sakya*,
 Poate că într-adevăr sunt *Prea de Tot* !
 Drept care îmi asum *VEȘNICIA* !

Balada Tăcerii Metafizice

Tăcerea Metafizică nu poate fi
 Înlocuită de cuvinte. Doar ea poate să
 Cuprindă atât rememorarea, cât și timpul
 Scurs și măsurat în absență.

Balada liricarilor simandicoși

Ce faciesuri de aiuriți care se cred
 Geniali și isteți ! N-ai găsi liricari
 Mai simandicoși nici într-un azil de glumeți !
 Bolnavi de pelagră de des
 Ce-i scui pă-n gură *Poezia*,
 Ajung să nu se mai șteargă
 De găinațul *Acvilei Regale*
 Ce-i face *Soarelui* cu *Ochiul*
 Să-i bage-n boli telectuale !...

Balada muzicii stelare

Muzica stelară se află
 La capătul abia detectabil
 Al celei mai mici particule bănuite,
 Urmărită-descoperită la *CERN*
 Și-n alte locuri – *Particula lui Dumnezeu*,
 Alias *Bosonul materiei* cu
 Etern-enigmatică-i teorie a corzilor
 Care, chipurile, ar explica-O.

Pastel japonez

Tokyo, într-un *Bloc-Turn* la etajul 19
 Apartamentul 999 spre căderea nopții
 Un samurai înstelează cu bețișoarele
 Yony-ul unei *Gheșe* care îi
 Dezleagă șireturile de la pantofii aurii,
 Apoi deschide televizorul și se aruncă
 Pe fereastră în *Hău* !...

Balada Vânătorului de Infinit

Poetu-i vânător de infinit pe care nu l-ar căuta
 Dacă nu l-ar fi găsit sub supravegherea
 Unui supra Eu care-i impune să urmeze
 Un zeu în gura căruia toate cuvintele
 Stau de vorbă mereu cu *DUMNEZEU*.

Camelia ARDELEAN

Florea Constantinescu – Cu fața spre steaua polară

„Creația este o cruce. O naștere dureroasă a luminii în inima întunericului...” (Arvo Pärt – compozitor originar din Estonia), sunt cuvintele cu care ne întâmpină volumul de versuri **Cu fața spre steaua polară** (Editura Eurostampa, Timișoara, 2019), volum aparținând poetului Florea Constantinescu (n. 1948), pe care am avut bucuria să-l descopăr de curând și să pășesc în universul său interior, ascuns între file.

Surprizele au continuat, datele biografice de la sfârșitul cărții dezvăluindu-mi faptul că autorul, descendent al unei familii numeroase, născut pe meleaguri teleormănene, nu este deloc un novice, el ducându-și „crucea” poeziei de mult timp, alături de o carieră de succes în domeniul militar, în care a trecut, succesiv, prin patru trepte ierarhice (comandant de pluton, comandant de companie, șef de armă/batalion de grăniceri, șef de armă/brigadă de grăniceri). Scriitorul-soldat (sau invers) își dedică timpul (în care nu este chemat la datorie) pasiunii sale de o viață, literatura, publicând câteva volume personale și obținând mai multe premii la concursuri sau festivaluri (inter)naționale. Din colaborările cu diverse publicații, în special din zona Timișoarei, experiența sa pe tărâmul slovelor se intensifică, rezultând un poet care își asumă viața și această „cruce” a scrisului, despre care aminteam, ca pe o experiență benefică, nu ca pe o corvoadă sau ca pe un stigmat. Florea Constantinescu dovedește, încă o dată, faptul că Dumnezeu împarte harul (scrisului) acolo unde consideră El că este nevoie, nu unde ne-am aștepta, pentru a-i demonstra omului că „Talentul e aptitudinea norocos înăscută.” (Ionel Teodoreanu)

Revenind la volumul asupra căruia ne-am aplecat, alcătuit din cinci capitole distincte (**Lupta cu sine; Spre poarta luminii; Neterminate gânduri; Viața ca o simfonie; Sub zodia iubirii**), ce însumează peste 90 de poezii (scrise din anul 1966 și până în prezent), ne întâmpină, încă de la primele versuri, o sensibilitate neobișnuită la un (fost) purtător de armă, care știe să utilizeze la fel de bine (și) spada cuvântului, pentru a ne călăuzi prin lumea gândurilor și frământărilor sale: „Am coala albă-n față. A câta-i, nu mai știu./ Cuvintele dorite, se pare,-s prin pustiu./ E noaptea înspre ziuă. În sobă-i pălălaie/ Și frigul se retrage spre colțuri de odaie./...// Căldura-ncet în trupu-mi și-n sufletu-mi pătrunde./ Făcând să slobod mintea, să caute oriunde, // În lungul-latul zonei deșertice... În fine,/ Un cocoloș de vorbe se ndreaptă către mine” (**Destăinuire**).

După ce iese biruitor din lupta cu muza și

aceasta îi împarte din rodul său bogat, autorul ne invită, (tot) pe strunele poeziei, în lumea magică a tinereții (sale), pe vremea „Când mintea-ți naște mii de vise/ Ce-ar vrea să schimbe universul” și când „Te-ndepărtezi prea mult de coarda/ Pe care viața-și cântă mersul” (**Sunt tânăr**). Nostalgia și regretul pentru trecerea timpului („anii ce dansară pe aripe de vânt” și „ani ce-or să răsară, ca iarba, din pământ”) îl urmăresc ca o umbră, poate pentru că „admiram o lume de mine-nchipuită” (**În pragul tinereții**) sau fiindcă apropierea de vârsta senectuții conferă alte valențe cuvântului „amintire”.

Starea sufletească a poetului trece de la nostalgie la un entuziasm molipsitor, izvorât dintr-o inimă care nu a încetat niciodată să bată pentru pământul unde își are rădăcinile, chiar dacă „excesele” de patriotism sunt considerate astăzi desuete sau, mai rău, deplasate: „De-ar cuteza dușmanul a noastră credință/ S-o calce adânc în picioare,/.../ Să-și facă o cruce-nainte de toate,/ Căci nu va găsi altceva decât moarte!/ Căci nu vom permite, să știe oricine,/ Atât timp cât sângele-n viață ne ține,/ Să fie călcată a noastră voință!” (**De-ar cuteza dușmanul...**); „Visând la vremi mai bune, mureau luptând străbunii,/ În zgomote de arme și sunete de buciom,/ Aveau dorința vie s-alunge căpcăunii,/ Țintind ca să doboare de moarte toți nebulii,/ Averea lor, o glie, s-o apere de zbuclim!” (**Prefaceri**).

Din acest șuvoi de patriotism nedisimulat nu putea să nu răzbată, totuși, dezamăgirea pentru zidul de piatră crescut în inima compatrioților, „în frigul care astăzi ne cuprinde”, când „Ne rușinăm mai mult ca altădată/ Că inima ne este de român”, iar „Cei care ne-au unit cu greu odată,/ În umbra amintirilor rămân” (**Neterminate gânduri**).

(continuare în pag. 27)

Schimbarea bruscă de ton, de la seriozitatea și implicarea în problemele, ipotetice sau nu, ale țării, la descrierea frumuseților naturii – uneori imprevizibilă sau „revoltată” – cu tușe de umor și ironie fină, ne dezvăluie un poet versatil, care știe să se (și) joace, atunci când e cazul: „Un vânt se pune în mișcare,/ Întâi domol și indecis,/ Apoi devine chiar precis,/ Sufărând din ce în ce mai tare./...// O pânză deasă-i ploaia, parcă,/ Fiindcă nu se vede stropul./ Vai, parcă a venit Potopul!/ Dar unde-i Noe cu-a sa barcă?/...// Dar o bucată de carton/ Fu smulsă de o rea rafală/ Și-un nor cu fața jovială/ Zvârli salutu-i în șopron” (**Furtună... Furtuni**).

Natura este actantă și în alte poezii, unde printre imaginile reușite de pastel se strecoară melancolia, firească trecerii necruțătoare a timpului sau a noastră prin timp („Privesc pe fereastră cum clipe se scurg,/ Cum toamna își spune cuvântul”, în timp ce „O frunză dansează în valsu-i poznaș” și „Prin ramuri se zbenguie vântul” – **Început de toamnă**) sau unde este descrisă forța de nestăvilire a apelor, sub bagheta magică a furtunii: „Se-avântă fluviul mânios/ Și spumegă-n adânci coclauri,/ De parcă-o ceată de balauri/ Pornesc războiul fioros./ Ar vrea să-nlăture din drum/ Călăii care îl sugrumă,/ Lovindu-se de stânci, doar spumă/ Se-adună-n lupta-i fără fum” (**Dunărea la Cazane**).

Nici tema iubirii nu este neglijată de acest soldat peren, cu sufletul însetat de pasiune și frumos, chiar dacă ea, iubirea, îi joacă uneori feste („Mi s-a părut că văd pe geam/ Cum plânsul te-a cuprins ușor,/ Dar nu a fost precum credeam.../ S-a scuturat puțin un nor” – **Mi s-a părut**). Că „dragostea este îndelung răbdătoare” și „plină de bunătate” ne demonstrează și poezia **lubito II**, fiindcă, deși „Hainul timp pe trupuri rugina lui și-a nins”, iar „Văpaia tineretii s-a domolit puțin”, „Ne va-nsoți de-a pururi o pasăre măiastră/ Și-i vom sorbi cântarea de basm cu dor aprins,/ Veghind să-i fie zborul senin sub bolta-albastră...”.

O (altă) schimbare majoră de son se petrece în poezia **Lupta cu sine**, cu inflexiuni din Radu Gyr (pe alocuri), ce evidențiază preocuparea autorului pentru adâncurile ființei și „bătălia” decisivă care se dă(dea) între adolescentul (de atunci) și adultul în devenire („De aș putea cunoaște cu mine ce se-ntâmplă,/ Ce demon mă conduce spre negrele-mi imperii?/ Mă simt bătrân pe Terra, mă simt bolid prin cosmos,/ Nu-i dorul către Zeus, nu-i vorba nici de Eros,/ Dar simt că pe o cale greșită merg întruna,/...// Voința nu m-ascultă și-alerg fără de frâne,/...// E trist la vârsta asta să nu te poți abține,/...// Când alții sfarmă munții, ideii-i dau ființă,/ Destramă zeci de taine din cele două-abisuri,/ Iar tu, bătrâne-tânăr, îți faci deșarte visuri./ Gândești la nemurire? Copil cu mintea crudă!/ Și-acum mai crezi în basme? O, taci, să nu te-audă/ Vlăstarul care doarme în leagănul decolor!/ Se-aude o chitară? O, da, se joacă-Apollo,/ De tine râde-amarnic! Se mai distrează zeii!/ Și-acum a tras de șnururi să sune clopoțelii...”), chinuitoarea metamorfoză ducând, până la urmă, la rezultatul mult așteptat – inevitabila maturizare („Ai tresărit, bătrâne, ești foarte speriat!/ În preajma ta nu-i nimeni, doar gândul ce-a zburat!/ Există zei, fantome? Ce gânduri puerile!/ Trezește-te, bătrâne! Trezește-te, copile!”).

Suflet înclinat spre meditație, Florea Constantinescu vede lumea ca pe „Un cerc plin de izvoare cu vise fără margini”, ce „se-nchide și glisează spre spațiul amintirii” (**La răscruce**), un popas pe o planetă aflată adesea la

granița dintre rai și abis („Terifiante veacuri de chinuri am străpuns,/ M-am balansat pe puntea ce mă ducea spre viață,/ Un pas greșit în toate și mi-ar fi fost de-ajuns/ Să fiu o stâncă-ncinsă sau doar un sloi de gheață”) ori la cheremul locuitorilor ei („Privesc cu-ngrijorare că-ncep să se adune,/ Ciorchini, pionii morții pe-a mea întinsă față!...// Că am crescut la sânu-mi un șarpe-otrăvitor...// Tot ce-am creat cu trudă, voi transformați în fum!...// O, tu, progenitură, de mine nu-ți mai pasă?/ Întunecată clipă când te-am născut, rău vis,/ Ființă cizelată cu inima hidoasă!” – **Planeta albastră**). Cercul, simbol universal, reflectă ciclicitatea, eternitatea, perfecțiunea, energia spirituală, atotcuprinzătoare, a universului, utilizarea sa în poezii fiind un semn că autorul (cu toate că se declară, la un moment dat, ateu) percepe întreaga existență ca pe un dar celestial, de netăgăduit, al unui Creator suprem, omniprezent și omnipotent.

În ciuda vârstei (sau poate tocmai datorită ei), poetul își îndreaptă gândurile spre cea care i-a dat viață, de mult plecată în altă dimensiune („Privirea-mi părea încastrată-n tărie/ Și-n jocul de umbre și raze primare,/ A mamei icoană-mi apare, dispare,/ Plutește, cu zâmbetu-i trist, în vecie” – **Când zorii se nasc**), spre fratele care i-a fost alături în anii copilăriei („Se-nvălmășesc în mintea-mi, dorind întâietate,/ suavele imagini din țarina cea dragă”) și căruia îi împărtășește „povestea ancestrală” a unui „neam de oameni mândri”, „cu rădăcina-n adâncurile vremii” (**lubite frate**), spre fiul său, cu gânduri de părinte grijuliu („Iubire-n jurul tău să ai iubind,/ Pe unde calci să iasă rod bogat,/ Să iasă soarele oriunde stai,/...// Să-ți construiești cu drag un colț de rail” – **lubite fiu**), către prieteni („Un iureș sălbatic... V-aduceți aminte?/ Spre film alergam laolaltă, de-a valma,/ Dorea câte unul s-astâmpere larma,/ Dar cine s-oprească o ceată fierbinte?” – **Scrisoare către prieteni**), către Eminescu: „Vei fi mereu Luceafărul dorit,/ Deasupra-acestui neam zidit în piatră” (**Lui Eminescu**) etc.

Fascinat de Creație și de ideea de „lume ce-mi apare mișcare și lumină”, lume ce „A smuls, pe veci, o palmă din apele durerii/...// Pe drumul cutezanței spre-nstăpânirea vrerii” (**Marelui anonim I**), poetul este conștient de forța nebănuită a omului, care, „Purificat prin sine, din sine renăscând”, în dorința sa de „a da lumină lumii din sufletul său sfânt”, „Încorsetat de spațiu și timp, putere are/ Să zboare peste spațiu și timp, râzând, cântând!” (**Marelui anonim II**).

În poezia **Imn omului**, autorul extrapolează, conferindu-i acestuia însușiri fantastice („Cu raza minții tale pătrunzi imensitatea,/ Din magica ta palmă răsare nemurire,/ Ești litera de aur brăzdând Eternitatea,/ Ești sunetul durerii visând nemărginire/...// Tu întrupezi și demon și demiurg deodată,/ Căci sfarmi în palmă timpul și spațiul cu iubire”).

În arderea continuă a căutării de sine („Alerg înspre poarta luminii,/ Să prind chipul propriului EU” – **Spre poarta luminii**), poetul resimte nevoit limitele ființei umane („Sunt doar/ Fără-mă din

(continuare în pag. 29)

Florin MEȘCA

RUGĂCIUNEA

Ocupase scaunul din stânga, iar soacră-sa, pe cel din dreapta asistentului. Tocmai își închisese mobilul, iar bătrâna, epuizată de parcurgerea celor câteva zeci de metri de la mașină până la dispensar, îi căuta privirea, încercând să-i confirme, printr-o vagă mișcare a pleoapelor, că pregătise banii. Da, pricepuse: îi pregătise, dar nici el nu știa cum avea să procedeze. Cum să aducă vorba, dacă s-o aducă, ce argumente să folosească... I se părea că un astfel de gest este degradant pentru ambele părți: și pentru cea care oferă, și pentru cealaltă, beneficiara „cadoului”. Pe față i se așternu o grimasă. De nemulțumire. *Până când o să fim atât de umili și proști?* – își spuse în sine sa, înciudat, dar și stânjenit de revolta aceea penibilă, care îi macula gândurile. Se smulse din micul și insalubru său conflict interior, îndreptându-și atenția spre asistentul care-i invitase înăuntru: își făcea de lucru cu niște registre. Altminteri, un tânăr simpatic, dar zgârcit la vorbă, cu alte cuvinte, se încadra de minune în parametri unei prezențe discrete și eficiente. Continuându-și racordarea la „exterior”, ochii i se opriră pe un panou aflat chiar în fața sa, ceva între afișier și bibliotecă. Broșuri, reviste, cărți, pliante. Își forță privirea, căutând să descifreze ceva titluri, autori. Chiar dacă ochelarii îi stăteau disciplinați pe nas, nu reuși, așa că – de vreme ce asistentul părea cufundat în registrele sale – se ridică și se apropie. Curiozitatea îi fu, în fine, satisfăcută: întregul panou cuprindea tipărituri de natură religioasă, majoritatea aparținându-i unei autoare cunoscute, E.G. White. *Aha, se pare că medicul nostru este un tip credincios!* – conchise, rapid. *De apreciat! Acum am și alte motive să-mi doresc să-l cunosc!* – își spuse, amintindu-și cum, demult, pe când era „bolnav de moarte” (cum îi plăcea lui să treacă cu umor peste marea cumpănă a vieții sale), ținut pe un pat de spital, l-au vizitat niște tineri necunoscuți, l-au încurajat și i-au oferit mai multe cărți. „Tragedia veacurilor” era una dintre ele. Autoare: o doamnă ce purta numele de E.G. White. Atunci, pe patul de suferință, lectura aceea îl ajutase să-și mai oblojească rănilor sufletești, ba chiar îi dăduse speranțe...

- Pofțiți, intrați!

În prag, zâmbindu-le binevoitor, un medic încă tânăr, plăcut la chip, scund, cu o constituție, mai degrabă, fragilă.

- Bună ziua, domnule doctor! Știți, m-a trimis la dumneavoastră prietena mea, doamna doctor... - ținuo soacră-sa să-și asigure o intrare privilegiată la medicul specialist.

- Sigur, doamnă, m-a anunțat prietena dumneavoastră, sunteți binevenită, vă așteptam – acționă și medicul specialist aceeași pedală a slăbiciunilor umane, încurajându-și pacienta să se debaraseze de orice sfială și să-și spună pasul liniștită.

- Eu aștept afară...

- Da, da, vă invit înăuntru imediat ce termin cu doamna...

- Vă mulțumesc!

Ușa se închise în urma sa. *Amabil, doctor!* - fu primul gând ce-i trecu prin minte, după ce rămase singur

cu asistentul.

- Vă deranjez? E nevoie să ies?

- Nu, nu mă deranjați deloc! Rămâneți, probabil că va mai dori domnul doctor să discute cu dumneavoastră!

- Mulțumesc!

Îi zâmbi și se așeză pe același scaun pe care-l ocupase, câteva momente mai devreme. Se așternu liniștea. Asistentul, aceeași postură, cu capul băgat în registre. Camera mică, decorul simplu, nimic nou de cercetat. Poate doar... și privirea îi fu atrasă din nou, ca un magnet, de panoul din fața sa. Se apropie și, de data aceasta, răsfoi una dintre broșuri. Treptat, amintiri vechi și pe care le credea pierdute, începură să-i revină în minte. El, fragilizat de boală într-o camera de spital ce i se părea imensă, halatele albe ale cadrelor medicale, tinerii aceia cărând după ei o geantă uriașă plină cu cărți... voci calde... ținute simple...

- Vreți să vă rugați cu noi? – l-au întrebat spre sfârșitul vizitei.

- Da, vreau! – s-a trezit, surprins, acceptând invitația. El, care fusese un ateu convins până de curând și care își găsise, în fine, Calea în care credea, suspecta pe oricine încerca să se apropie altfel, din altă direcție, de zona cea mai intimă a ființei sale, sufletul.

Eram, în acel moment, un învins – își justifică el, acum, slăbiciunea de-atunci.

Tatăl nostru, care ești în Ceruri... – au început tinerii, alături de el, cu mâinile împreunate.

Oare chiar aceasta să fi fost rugăciunea tinerilor? – se frământa el acum. *Dar ce importanță mai are? Cert este că mi-a făcut bine! Eram atât de dărâmat, încât orice rugăciune, de oriunde ar vi venit ea, era binevenită.*

- Pofțiți, pofțiți, vă rog! Noi am terminat aici – și doctorul îl invită din nou în cabinet. Doamna este, pentru vârsta dumneaei, foarte bine! Nu aveți nici un motiv de îngrijorare!

- Dar aceasta este o veste grozavă, domnule doctor! Având în vedere că a fumat o viață întreagă...

- Mai fumați și-acum, doamnă? – se-ntoarse medicul spre pacientă, vădit interesat de subiect.

- De trei ani m-am lăsat, domnu' doctor! – se-mpăuna bătrâna, îndreptându-și, cât îi permiteau anii, spatele.

Avea și motive. Fusese un act de mare voiață, dar - și aspectul acesta îl aprecia ginerele cel mai mult - unul determinat de dorința de a trăi! În ciuda tuturor inconvenientelor care apar o dată cu înaintarea în vârstă - probleme cu inima, cu respirația, cu mersul dificil, cu singurătatea... - bătrâna nu-și pierduse pofta de viață. Voia să trăiască, să-și revadă fiicele și nepoatele aflate peste mări și țări și să se bucure de toate reușitele lor... cât i-o mai îngădui bunul Dumnezeu. Doar de moarte să nu-i vorbești vreodată!

- Felicitări, doamnă, ați reușit, după cum văd, o mare victorie! – îi ridică și medicul la fileu.

- Trebuie să recunosc, mi-a mai venit inima la loc - reveni ginerele la problema care-l preocupa cel

(continuare în pag. 29)

mai mult. Știți, când mă gândeam că trebuie să suporte un drum atât de lung până în Canada...

- Nu, ceea ce am văzut și auzit nu ridică motive de îngrijorare. Uitați, am completat formularul în engleză, cu toate rezultatele investigației, cu diagnosticul și tratamentul specific. Un tratament obișnuit pentru un caz uzual.

- E grozav, domnule doctor! Acum însă, înainte de a pleca, pentru că tot suntem noi bucuroși, vă rog să ne spuneți și ce datorie avem față de dumneavoastră!

Gata, o lansase. Vorba. Scăpase de blocaj. Mingea era în terenul advers. Se pregătea să umble la borsetă. Doar că primi mingea înapoi.

- 240 de lei. Atât costă consultația.

Medicul observase gestul bărbatului și preciză, ușor, amuzat:

- Nu, nu, nu-mi dați mie bani! Plătiți la asistent. El vă va elibera și chitanța.

Chipul ginerelui se destinse total. Scăpase de ultima umbră ce-l mai chinuia. Plătea un serviciu medical corect, chiar dacă o sumă mai mare, dar... nu o șpagă! *Se-ndreaptă lumea!* – fu traversat de o gândire luminoasă. Medicul îi întrerupse meditația:

- Știți, eu, la finalul unei consultații, obișnuiesc să fac o scurtă rugăciune cu pacienții. Sunteți de acord și dumneavoastră să ne rugăm împreună?

- Vai, ce bine, domnu' doctor! Sigur că vrem! – răspunse soacră-sa, încântată.

Ginerele, surprins de repeziciunea evenimentelor, apucă să confirme printr-o mișcare a capului.

- Doamne, Dumnezeuul nostru... – își începu omul exercitarea celei de-a doua profesii, cea spirituală și mult înrudită cu prima, cea medicală.

Doamne, aceasta e rugăciunea de-atunci! – tresări bărbatul.

- Amin! - încheie medicul.

Leșiră din cabinet. Soacra – cu lumină pe chip, bărbatul – surprins și ușurat.

Doamne – gândi, împăturind chitanța și aranjând-o cu grijă în portofel – să se fi închis acum, cu această ocazie, o buclă a timpului? Nu cumva acest medic și asistentul său au făcut parte din grupul de tineri care, cândva, prin vorbele lor încurajatoare, mi-au redat speranța de viață? Dacă adaug anii care au trecut, vârstei lor juvenile de-atunci, cam aceștia ar fi bărbații! Cum a ținut, Dumnezeule, în bunătatea Sa, să-mi reîmprospăteze memoria cu fapte trecute în uitare, permițându-mi să-l conștientizez prezența, grija, și... minunile de zi cu zi!

marele, greul mister./ Infimă scânteie din cerul de foc/
Ce-și cată zadarnic în hăuri un loc./ Un punct de reper!" - *Fărâme de gânduri*). El este îngrozit de transformarea (lăuntrică) a oamenilor din zilele noastre în „flămânde fiare/ Din veacul fierbinte cu idoli nebuni”, când „viața nu-i viață și moartea nu moare”, „instincte primare/ Irup, năclându-l pe om în neom”, când „Firescul s-a stins”, iar „Nefirescul e rege” (*Vremea noastră I*). Tabloul apocaliptic continuă și în alte poezii: „Pe nebuni, la cârma lumii, veacuri multe-i ridicară,.../ Zâmbetul adesea-i rânjel, vorba – răcnetul de fiară” (*Vremea noastră II*); „Mulți nu văd a lor pădure, dar se-mpiedică de-un crâng./ Li se-ntunecă vederea și-și adună vântu-n foale./ Ca să spulbere de-ndată orice piedică din cale!/ De-i ataci cu vreo-ntrebare, iute cercurile-și strâng!” (*Vremea noastră III*); „Ei joacă între labe colosul pământesc./ Ne-aruncă vorbe goale, să-i credem ne silesc,...// În timp ce mii de oameni nu au ce pune-n gură!” (*Vremea noastră IV*).

În același scenariu se încadrează și poeziile următoare (*O, lume... I* și *O, lume... II*), unde lumea, ce-și plimbă „fața cea hădă” peste tot, este blamată pentru „foamea (sa) de inimi și de bani”, ea fiind, concomitent, „sublim balsam și rană fără moarte”. În tot acest amalgam de trăiri în diferite nuanțe, autorul nu ezită să-și pună întrebări, dând(u-și), în același timp, și răspunsurile – definiții plastice ale existenței: „Ce-i viața?.../ Un zgomot scurt venit de nicăieri./ Un nour trecător pe-un ochi de cer./ O fulgerare sau o frunză-n vânt,// O stea pe undeva, prin Univers./ O floare minunată pe un plai./ O șoaptă pentru care totul dai./ Un snop de vorbe așezate-n vers?” (*Ce-i viața?*).

Chiar dacă, în periplusul său prin anotimpurile vieții, asemeni unui călător însetat de adevăr, Florea Constantinescu nu a găsit sau nu va găsi niciodată soluția problemelor (sale) existențiale, el continuă să caute, să foreze în adâncul ființei sale (sau a altora), pentru a descoperi noi sensuri ale cunoașterii. Romantic incurabil, poezia sa, de un lirism dulce și o prozodie satisfăcătoare, caldă, expresivă și accesibilă, își păstrează prospețimea, în ciuda anilor. Aceasta constituie, pentru el, a doua natură, este modul său de a se face înțeleș, de a ne invita să-i pătrundem prin toate fibrele ființei, pentru a descoperi un om cald, sensibil și mai ales sincer. Rămâne de văzut dacă ea va trece sau nu prin portavocea timpului, acum putem doar să o savurăm și să(-i) culegem roadele cuvântului...

Marian HOTCA

trec desculț prin sângele luminii

îngreunat de cuvântul-zeu
ce strânge în el
singurătatea pietrei

câtă spaimă
gata
să se rostogolească
în arhitectura pașilor povestiți
va respira aripa nevăzută a întâmplării

e ușor
să descoperi zei
în umbra binelui
când fiecare își zidește din rugină
idealuri răsunătoare
pentru prezentul
ce se stinge

nu mă feresc de lumile

rostogolite în spaimă
inventez ore suspecte
pentru colțurile vieții

îmi împachetez sufletul
într-o întrebare stridentă
cuvântul țipă
în orice rugăciune
ce-o prăbușesc în piatră

în valuri
aripa neînțeleasă
își visează
ultimul zbor lin
cătred rană

absorb în pâine

această zbatere uscată a creionului-copil
și lucrurile neesențiale
grăbesc
morțile ce se repetă haotic în noi

pe umărul erodat
de rugăciuni
cuvântul își înalță tăcerea de sisif

plouă în oglindă difuz
calendarul își presează între zile
confesiunile dospite
în molozul tăcerii

mă prăbușesc într-un ecou
izbindu-mă de toate întrebările

ce-ar fi putut deveni
răspunsuri

vom străbate împreună

aceeași bucată de înger
cunoscând
lumina
ce se sacrifică
luminii

în întunericul ecoului
silabele vechi
respiră o altă formă
a cuvântului nespuns

fiecare timp
ce se zidește disperării
își are secunda lui de glorie
în ochiul ce comprimă
lumea creată
într-un gând

nu poți să te descoperi

pe tine însuți
într-o comparație
iluzorie
a celorlalți

câteodată aud în suflet

păsările cum se zbat
aproape de regretul
că
noi
oamenii
nu putem zbura în fiecare zi

ce viață palpitantă
au aceste ființe
că pot cunoaște cerul
pe de-a-ntregul
și-și pot rostogoli
gândurile
în orice nor
purtat de vânt

noi
oamenii
mărșăluim
o viață întreagă
cu picioarele grele
printre pietre și idealuri

apoi
într-un moment ireversibil
zburăm
o singură dată
precum păsările
până în asfințit
să vedem cum a trecut
timpul

Angela BURTEA

Lecția belșugului

Când tusea își face de cap încercând să-ți arate cât este de puternică, te lași bătut în cele din urmă, deși încerci s-o potolești, căci n-o fi ea chiar prima în tot și-n toate și încerci să lupți folosindu-te de tot arsenalul din dotare, respirând la un moment dat altfel decât până atunci, uitând de nemiloasele clipe care te-au scos pentru un timp din circuit.

Ușor ameliorat, treci la treburi de condei, căci pe cele domestice le-ai dus la capăt în timp record, altminteri, a doua zi, multe din cele nefăcute te-ar fi tras de mânecă și ți-ar fi bătut obrazul, și încerci să te-ancorezi în propria-ți viață, luând-o cu mâhnire de urechi ca și când ți-ar fi oferit prea puțin, iar tu, buricul pământului, n-ai atins culmile văzduhului nici măcar din avion, darămite după așteptări.

Asta era, de-abia începusem să merg în picioare, căci nu trecuse mult de când mă făcusem copăcel, cu ramuri firave și ușor flexibile, pe a căror suprafață crescuseră frunze fragede și lucioase, dornice de lumină și răsfăț, dar, ce păcat, ele, neștiutoarele, n-avuseseră ochi pentru a vedea la timp că ramurile altor copaci se ridicau și se mlădiau după melodii străvechi, astupând raza de lumină spre care năzuia tot ceea ce era viu și cu puțină speranță de frumos.

Mai bine ancorati în pământul făgăduinței, copacii experimentați își consolidau puterile, strecurându-și vârfurile crengilor mai abitir decât s-ar fi crezut, lovind sistematic și fără zgomot tot ce părea promițător atunci, când simțeau un potențial rival, căci deprinseseră fojgăitul întru prosperitate și superioritate din vremuri uitate, intrate în agonie prin forță și tupeu.

Și ce dacă frunza lor nu era atât de mătăsoasă, cărnosă și lucioasă și nici apetisantă? Aveau ceva ce n-aveau alții, aveau ceva... ce nu se cumpăra, ceva... ce semăna cu un grăunte introdus în scoarța trunchiului încă din întâia-i primăvară, când mieii zburdau într-o fericire nebună, luându-se la trântă cu razele plăpânde ale soarelui, lovindu-se zgomotos chiar de trunchiurile în formare. Așa s-au călit unii copacii și-au învățat a umbri pe față, pe mult și pe puțin, până și-au consolidate pozițiile, marcându-și teritoriile cu multă precauție și dibăcie, precum dobitoacele, acaparând lumina, lăsând slobodă, din când în când câte-un pui de rază, dintr-o falsă mărînimie, și celorlalți.

Și-n drumul creșterii, s-au lovit ramurile mele de frumuseți neasemuite răsărite din ramurile altor copaci, plini de sevă și lipsiți de orgolii, căci vigoarea lor răspândea încredere și curaj, iar dintr-o generozitate înăscută imprimau mulțimii speranța de a fi împreună pentru a face bine lor, dar, mai ales, celorlalți. Așa s-au aliniat, luând ca reper un alt crez, mai limpede și nesofisticat, redescoperit în ceea ce a rămas din coroana maiestuoasă a neamului românesc, într-o falnică pădure, mică ce-i drept, nedijmuită până acum.

Așadar, ramurile mele au prins pulsul, cât nu era prea târziu, apoi s-au înălțat semețe, au ascultat cumiți murmurul izvoarelor și cântecul de mătase al celorlalte surate și-au învățat încet-încet lecția belșugului: *Liniștea minții și-a sufletului se naște din lipsa așteptărilor!*

Ovidiu BUFNILĂ

Bacteria politică

Profesorul Steve Karding, de la Spitalul Municipal din Londra, aflat la București, a susținut o conferință incitantă, chiar la Parlament. El a afirmat că a descoperit în stomacul unui laburist, o bacterie necunoscută, care ar determina apetența politică. A afirmat chestia asta după ce a citit romanul Eu, robotul de Isaac Asimov. A avut câteva idei stranii legate de acest roman, absolut remarcabil. S-a gândit că de fapt, întreaga umanitate se află în mintea unui robot. Romanul, repet, e superb, e antrenant, merită să-l citești.

Dar să revenim la bacteria descoperită de profesorul Steve Karding!

– Nu se știe când a apărut această bacterie dar în mod cert, are o vârstă de câteva mii de ani, ea manifestându-se de timpuriu în istoria noastră. Ea influențează formarea opiniilor politice de la o vârstă fragedă. Încă nu i-am dat un nume.

Bineînțeles că mulți parlamentari au râs cu poftă la auzul unei asemenea vești iar mass media românească s-a zbuțuit vreme de trei zile pe seama acestui subiect uluitor.

– Te doare stomacul? s-a răstit madam Calomfirescu la soțul ei care simpatiza cu socialiștii de vreo câțiva ani buni. Vezi ce scrie pe Facebook? O să mergem la doctor să-ți scoată bacteria aia, să nu te mai văd cum te perpelești că ne-au invadat americanii, că nu ne lasă Parisul să respirăm, cu nu ne mai vrea Berlinul. Ți-am zis să nu te duci la conferința aia, că o s-o iei razna! Uită-te la tine! Ești tu om serios? Și cu vederi socialiste și cu bacterie la purtător, mor, și alta nu!

Dar bacteria? Pe ea a întrebat-o cineva dacă vrea să coabiteze cu ființele umane? Ar fi fost corect să i se ceară părerea cândva, în vremuri imemorabile. Numai că în adâncurile universului e cam vrașiște, e cam nebuneală, e cam dezordine. Așa că bietele bacteriei se trezesc aruncate de colo, colo pe diverse planete, în corpul unor ființe imposibile. Pe planeta Marte, de exemplu, în niște galerii ascunse de lumina soarelui, viața politică marțiană e efervescentă datorită unor bacterii roșii ca sângele. Dar noi nu vedem nimic din toate astea pentru că, nu-i așa, avem ochelari de cal. Sau, cine știe, pentru că suntem doar niște imagini în mintea unui robot.

Floarea NECȘOIU

Un valoros poet de la Cumpăna veacurilor

Nicolae Vălăreanu Sârbu septuagenarul fin al Gorjului, a ajuns la începutul celui de-al optulea deceniu de viață, pe acoperișul unui veac de la înălțimea căruia contemplă zările drumului său existențial, retrăind emoții pure, ce curg în versuri de un lirism copleșitor, depășindu-și contemporanii condeieri ce-și varsă năduful în cuvinte care "nici, din coadă" nu mai sună.

Acest volum impunător, prin impresionantul număr de poezii, demonstrează "că Românul s-a născut poet".

Poezia, care dă și titlul volumului, precizează că veacul, pe al cărui acoperiș a ajuns, este "neintrat în istorie" deoarece tăcerile așteaptă agoniile viitoare, strecurându-le prin "pânza luminii" "sub talpa morții", spășit ce va veni după ce "sângele pregătit pentru viață... se curăță de mizeria care-l încarcă permanent". Este imaginea unui veac viitor, al cărui început este greu încărcat de "mizeria" morală, politică, socială, umană pe care o trăiesc toți pământeni.

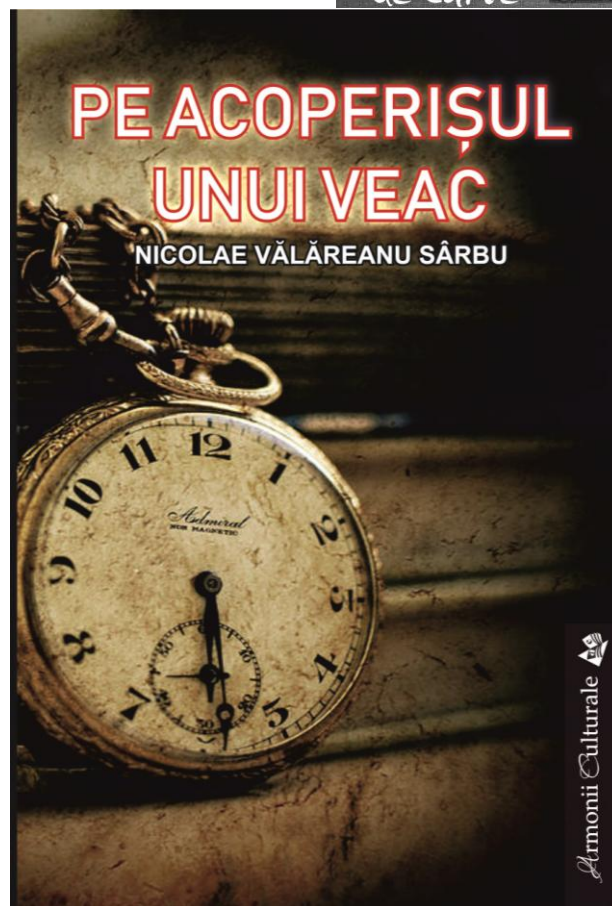
Cele mai multe creații ale prezentului volum sunt dedicate femeii, ce apare în ipostaze multiple: femeia dorită, cunoscută, descifrată, așteptată, adorată, misterioasă, temută, dar veșnic învăluită în marea ei taină la care jinduiește să ajungă bărbatul îndrăgostit și pornit hotărât să guste fructul oprit. De-a lungul timpului toți creatorii de frumos: poeți, prozatori, pictori, sculptori, com-pozitori, etc. - au imaginat farmecul femeii în varii genuri și specii artistice, toți fiind atrași de complexitatea ființei care le-a oferit clipe de beatitudine și înălțare, când întreaga lor făptură freamătă și cântă sublimul clipei de iubire.

Nicolae Vălăreanu Sârbu omagiază femeia ca pe o creație dăruită bărbatului, cu toate ascunzișurile, meandrele ei interioare, tocmai spre a pătrunde în adâncurile acestei ființe complexe, actul cunoașterii (însemnând chiar dezlegare), descifrarea mării taine a vieții.

Cunoscătorii spun că văzul și auzul sunt cele două simțuri ce oferă omului ce le mai multe informații despre ceea ce îl înconjoară. Se zice, de asemenea, că femeii trebuie să-i încânti auzul prin șoapte la ureche (atenție la ce șoptiți domnilor!), iar bărbatul își satisface ochiul prin ceea ce vede, alege, cucerește (atenție cum arătați doamnelor!).

Aceeași atitudine exprimă și autorul versurilor "Te văd tânără și puternică-n brațe/ cum urci pe trepte voința/ și mă tragi după tine/în balconul trăirii depline" sau "Îmi plac privirile care mă citesc" (Ochii te caută). În fiecare obiect pierdut(pierdut) "Tu iubito, îmi înoți prin timp - un delfin zburător". În toate poeziile lui Nicolae Vălăreanu Sârbu se simte un freamăt interior de mare intensitate dovedind, spre cinstea sa, o exemplară stăpânire de sine, poetul nu dă frâu liber dorințelor, ci le estompează, le acoperă cu un

Boem@ (133) 3/2020

strai poetic rezultat din cuvinte bine alese și perfect dominate creând astfel inefabilul unei poezii ce se cere citită și recită-i. "Tot ce o să scriu/ pune să dospească-n cuvinte/ până o să crească aidoma inimii de copil/ când îl mângâie mama". " Minte nu are nopți/ și nu obosește niciodată să caute/ cu religiozitate științifică/ toate căile lăsate libere pentru toți". Totdeauna are tăria de a recunoaște evidența condițiile sale de bărbat care mărturisește deschis: "Ești o băutură care mă amețește/ nici nu simți cum te beau/dintr-o dată/ nu mă lași să gust câte puțin/ te consum fierbinte/ încinsă la foc iute!". Însetat de iubire - unica eternitate dată omului - o vede pe cea care îl stăpânește drept" o toamnă" - anotimp al rodului și-i declară: "Tu te ascunzi în mine ca o nălucă".

Cititorul însetat de frumos - un frumos exprimat în armonia cuvintelor - va găsi multe astfel de poezii care îl vor uimi prin bogăția imaginilor poetice, metaforelor , epitetelor - acele figuri de stil în care ar trebui să fie creată adevărata poezie - cântecul ființei noastre care ne apropie de Dumnezeu - căruia Îngerii îi cântă și-I spun poezii.

Nicolae Vălăreanu Sârbu trăiește poezia ca stare permanentă, așa explicându-se surprinzătoarele metafore existente în fiecare plăsmuire poetică. "Știu numai drumul metaforei" este declarație - titlu al poeziei în care complicata și complexa figură de stil este "Ca o călăuză/ îmi traversează prin memorie/ firul de mătase roșie al poeziei/ înfășurându-se după suflet...Știu numai dreptul metaforei..." Căci ea îi umple sufletul "Cu aureole de miere" ce devin

(continuare în pag. 33)

poeme din care își durează "un regat" al stărilor, ideilor, întrebărilor, creațiilor, încercărilor de a dez-lega/ de a limpezi chiar sinele însetat de cunoaș-tere. Și ajunge ca, de pe acoperișul veacului, să-l zărească pe Dumnezeu în Infinitul Acoperiș al Universurilor - "Sunt legat de sinele meu ca un câine de pază/ - Nimeni nu ne desparte-/. - Doamne, Tu îl vezi pe fiecare cum este/ Pe toți ne lași să mergem la judecată/ liberi de orice prejudecăți ,/ iar apoi ne mângâi cu milă"

O trăsătură de certă originalitate a liricii lui Nicolae Vălăreanu Sârbu, care se singularizează în peisajul creației contemporane, este versul liber care impune lectura-strofei sau a întregii poezii prin ingambament ceea ce facilitează fluența ideii sau a stării clipei (procedeu de versificație impus de Lucian Blaga).

Mai trebuie menționată o altă particularitate a creației din acest interesant și atractiv volum: finalul poeziei cuprinde o sindrofie, o meditație și cade brusc, închizând supapa prin care ar mai fi curs sufletul devenit trăire. Iată câteva exemple "de istovirea băută lumina se apropie". "Simți cum sângele te face bogat/ în izbânzi pentru amintiri" etc, etc.

Autorul este în substanța ființei sale un romantic conștient de lumea pragmatică în care trăiește și se cenzurează cu o cumpătate admirabilă, spre a nu se expune unei nedrepte critici (la critică ne pricepem toți).

Las cititorilor bucuria de a gusta alte metafore și comparații care atestă că Nicolae Vălăreanu Sârbu este un valoros poet al momentului de la cumpăna mileniilor, creator al unei fascinante lirici erotice și filozofice.

Nicolae VĂLĂREANU SÂRBU

Imn cu identitate

Repet în gând cuvintele care mă înalță,
strâng în mine formele de exprimare
într-un imn cu identitate solemnă
și nu mă lasă să merg pe dincolo de margini
unde cărările se înfundă.

Pe înserări sonore de iubire
catedrale de suflet zidesc
și rămân scrise în file de cărți.

Doresc să mă cobor din cer,
să mă regăsesc în trupul de lut
peste care Dumnezeu a suflat viață
în ultima zi a facerii.

ca și până acum

nu pot cuprinde cu gândul marginile universului
poate nici n-are
mă chinui degeaba cu ceva
care nu-i important pentru nimeni
nici pentru mine dar nu poți struni gândul
îl urmăresc dintr-o întâmplare
neprevăzută și ademenitoare

apoi
îmi revin și privesc lumea
așa cum este sau va fi în viitorul apropiat
mă împac cu mine și rămân așa
un trecător prin zile și nopți cu întrebări
și mai puține răspunsuri
la care pot contribui direct
dacă voi descoperi ceva palpabil
nu mă luați în seamă
ca și până acum

Este doar un crâmpiei

Regia piesei mi-a mâncat din timp,
las actorii să joace,
privesc și mă întreb care parte din mine
trăiește ca niște cuvinte nefolosite
ori se regăsește în gesturi
care schimbă atmosfera cu emfază,
iar pe nesimțite se spulberă cauza invocată,
intervin așteptatele aplauze
care dau naștere unei rumori
când se iese ceremonios la rampă.
este doar un crâmpiei
ce rupe din tine sentimente,
treci mai departe ca o noapte nebună
prin pădurile ce te umplu de frică
la fel cu o furtună care se întetește dintr-o dată
și-ți toarnă apă-n cap cu găleata
încât nu știi cum să faci să te salvezi,
lași totul pe seama divinității
care-ți controlează instinctul
și poate scapi.

Îmbraci lumea cu frumosul de după
și faci un pariu cu viața
că moartea te găsește întotdeauna nepregătit
într-un loc unde n-o aștepți,
nu mai încapi în durere,
nici în bucurie
doar într-o clipă pierdută
fără să vrei.

unda de lumină

gândul în care călătoresc
fără să bănuiesc unde
mă lasă într-un ținut
din care pleacă păsările
peste un deșert de apă
Dumnezeu pescuiește sânguincios
încerc și eu cu undița de argint
dar nimic
aștept minunea când trag peștii
și se întâmplă
simt o undă de lumină
care mă atinge
și pleacă
n-o urmăresc

Alensis de NOBILIS

De-am evada

Nu-mi curge-n vene sânge, clorofilă;
Prin mâini de ierburi trec tăceri de cal,
În ochiul verde cade o acvilă,
Mi-e trupul floare, vino doar și ia-l.

Ferestrele din aripi cer creneluri,
Resturi de umbre bandajează cranii,
În aburi cresc fantome din cerneluri,
În epifanii văd minuni profanii.

Când șerpilor cască, plouă abulie,
Tresar în ceasuri karme indecise,
Ne urcă metastaza, din hârtie,
Între sinapse mucegai de vise.

Cum înspre cețuri se prelinge seva,
Urcă-n firide forturi să destrame,
Căderi din măr promite însăși Eva,
Incestul din grădină să reclame.

De-am evada din lunga amnezie
Care ne ține-n noi ca-n închisori,
Ne vom muta în vise cu chirie
Să fim părinți copiilor din flori.

Omul cosmic

Tot încercăm a prinde-n zbor comete
Să regăsim în lungul șir de fii,
În somn sau vis, această cruntă sete
Ce arde-altare albe-n galaxii

Pe rugul pur ființei să îi cânte
Cu glas de îngeri care sfarmă munții,
Ca-nzăpeziri să curgă de pe frunte
Peste mirenii puri în noaptea nunții.

Dar nesfârșiri ne-ndreaptă-n plauri prora
Și ne-ncurcăm în neguri ca-n liane,
Ciudate semne, semănând cu Tora,
Ne aburesc profetic pe ocheane...

Iar dacă-n noi se întâlnesc pulsarii,
Ca versetele-n sacre melodii,
La suflete pățim în van avarii
Că luminări vom mai primi simbrii

Și-n ape sacre curgem ca-n oglinzi
Să luăm cu umbra față-n față cina;
Pășind din tine, ca un arc te-ntinzi
Spre omul cosmic, umbra ta, lumina.

Amin

Din zvârcolirea stelelor în ape,
În incantații scrise-n aer chem
Altare de lumină să se crape,
Înfrișări de buze care gem;

Rostogoliri de mere putrezite
Pe vârfuri retezate de săgeți,
Șerpi sâsâind în limbile sanscrite,
Vedenii tipărite pe pereți;

Nedeslușiri de forme aiurate
Fecioarele încuie-n colivii,
Inimi de sticlă cad în cioburi, sparte
Peste priviri mirate de copii....

Zăvoare ruginite de uitare
În inimi desenate pe un zid
Ne cer la toate câte-o dezlegare:
Să calculăm lumina cursă-n vid.

Discipoli goi aruncă ceru-n valuri
Și se ascund în cupe reci de crin,
Iar morții noștri tot tresar în graaluri
Așteaptă să șoptim încet: amin.

Pictorul tău

Pictesz, iubito, numai de mi-ai cere,
Te-aș zugrăvi din împletiri de aburi;
De vrei, pe frunte-ți desenez mistere
Când aur curge-n ale minții jgheaburi...

În abulii îmi definesc doctrina,
În aure, îmbrățișări mimate,
Iar de se-ntâmplă să rănim lumina,
Culorile se varsă desfrânate

Până în clipa când e nordul sudul,
Când rana mea din coapsă ești, femeie;
Ne-nmiresmăm cu înzeire nudul,
Pictăm cu sânge gura ta atee...

Tristețile ascunse sub rimel
Ți le dezvălui rătăcind pe pânză,
Ca haina să devină-n acest fel
Venirea toamnei în Eden: o frunză.

Undeva

Clopotul bate în sufletul raiului,
Cântecul inimii spinii-i descuie,
Zboară o pasăre din mugurii naiului,
Fete-n altarele crinilor suie.

Aripi de gene zbat tot mai rar
Zări netivite de marginea gândului,
Casa secundeii e în turnul din far,
Măine te culci în brațele vântului...

Frâie de nori îmi faci, să încalec
Bolți de mirare căzute din șa,
Paznicul apelor îmi pare zănatec,
Apa oglinzilor ascunde să bea.

Candela pruncului în palmă tresare,
Lujer de fragă furată din naos,
Marea văzduhului e-o arcă în care
Urci să visezi ca magii din Laos.

Trepte se-nalță în aer de-aici,
Calea-i deschisă spre aura ta;
Mergi, parc-aluneci pe valuri de muzici,
Umbra te-nvăluie și curge și ea...

Vasile BELE

FOȘNET DE SALCÂM...

Pictează-mă cu roua dimineții
 îmbie-mă cu lacrimi din foșnetul vântului
 sculptează-mă în vânt fă-mă foșnet de salcâm...
 și-apoi iar pictează-mă în curcubeu
 să-ți fiu... să-mi fii... să-i fiu...
 Sărută-mă și pleacă pe roua curcubeului
 iubește-mă... să-mi placă... să-mi placă lacrima
 privesc spre floarea de cireș
 sunt foșnet de salcâm și umbra unui curcubeu
 sunt zâmbetul unei priviri
 îmbracă-mă în frunză de rouă
 să-ți fiu... să-mi fii... să-i fiu...
 Și-apoi adastă lângă un foșnet de salcâm
 cerșind clipe de iubire
 să nu mă chemi în rouă
 dar îmbracă-mă în vânt
 să mă pictezi în foșnet de salcâm
 să nu mă chemi în frunza vreunui vis trecut
 să mă chemi lacrimă...
 să mă chemi rouă de vânt...
 să mă chemi picior de rouă...
 să-ți fiu... să-mi fii... să-i fiu...
 foșnet de vânt printre salcâmi
 scuturați de roua unui curcubeu
 Arată-mi lacrima printre iubirile acestui curcubeu
 să-i fiu privire... să-i fiu soare... să-i fiu pâine...
 Voi vorbi cu foșnetul
 celui mai măreț salcâm
 voi vorbi cu roua razelor de soare
 și n-am s-o las să plece în veșnicie
 o voi opri să rămână în același
 curcubeu de zahăr
 din sufletul unui foșnet de lacrimă
 Și-n aceeași lacrimă de soare
 și-n aceeași stâncă de iubire
 și-n aceeași floare de cireș
 să-ți fiu... să-i fiu... să ne fim...
 Un vânt de rouă și de primăvară
 un foșnet de curcubeu si-ncă unul
 de același salcâm...
 Te voi aștepta... să mă ai curcubeu
 să te am lacrima unei pietre virgine și amare
 să-ți fiu drum de care...
 Te voi iubi... sub salcâmul înflorit
 pictat cu rouă de curcubeu
 de ziua ta curcubeul va purta aripi de tort
 doar de ziua ta...
 înflorit în miros de lacrimă
 să mă știi... să te știi... să ne știm...
 Lacrimi de soare și umbra de stele
 lacrimi de vânt și umbra de salcâm
 iubire de rouă și strigăt de lacrimă
 tu curcubeu înflorit cu floare de cireș
 Te las aici tezaur sfânt
 să-mi podobești acest pământ
 cu trup de vânt... cu miros de căldură...
 cu foșnet de vânt...

ȚI-AM SCRIS PE ROUA UNEI LACRIMI...

Ți-am scris pe roua unei lacrimi
 despre vânt, soare, stele, lună, patimi,
 mi-au răspuns stânca și un curcubeu
 dintr-un salcâm încărcat de vânt
 dintr-o privire de lumină
 din zâmbetul unui gând...
 și mi-ai șoptit...
 sărută-mă... iubește-mă...
 alungă-mă... recheamă-mă...
 calcă-mă... privește-mă...
 și vântul va face la fel dacă
 va prinde lacrima lunii februarie...
 și umbra unei raze de stea
 se va opri în galaxie... să-mi fie lacrimă,
 curcubeu, patimă, iubire, eliberare, încercare...
 să-mi fie pârtie către niciunde
 să-și arunce clipirea...
 să-ngroape privirea...
 în noi... în tine...
 spre noi... spre tine... în ieri... în azi...
 în muguri de brazi...
 în azi spre niciunde... spre Euterpe...
 patima din lacrimile curcubeului
 mi te-a lăsat tezaur lui Hipocrate
 mi te-a dăruit lumină mi te-a făcut râu de
 fericire mi te-a aruncat în privire
 mi te-a pus în părul unui curcubeu
 în pieptul unei lacrimi
 să-i fiu călăuză
 pământului și vântului
 dinspre răsăritul unui potir dintr-un altar
 Ți-am scris Euterpe... și-a răspuns Hipocrate
 în potir ți-a răspuns Dumnezeu
 dinspre amiezile unei stânci spre apusul unui
 val... ți-am scris iubirea pe roua unei lacrimi
 iar Euterpe și-a început valsul vântului...
 Dintr-o frunză de cireș
 a căzut un sărut care m-a chemat
 să-ți fiu rouă... iubire...
 să-mi fii galaxie... nouă galaxie...
 zeiță cu chip de lacrimă...
 să-ți fiu trandafir... să-ți fiu potir...
 și-apoi altar să-ți fiu
 după ce valul va deveni rouă...
 Pe-un vânt să-ți scriu
 și-apoi pustiu... lacrimă... soare... stâncă...
 iubire... splendoare... candoare...
 apă... lună... izvor... vârtoare... vânt... pământ
 eu – muritor... tu, nemuritoare...
 eu – trecător... tu, netrecătoare...
 eu – călător... tu, rază de soare...
 eu – nor... tu, rază de floare – umbra de
 soare...
 Ți-am scris, zeiță, pe-un bob de rouă,
 pe-un trup de vânt... pe-o lacrimă de
 curcubeu
 pe-o adiere de lacrimă...
 pe culoarea trandafirului...
 pe-un strop de patimă... ți-am scris...
 Euterpe mi-este martor...

Irina BAHTIN

Arhitectura privirii

Tu știi că ochiul meu aortă are
și inima pupilă - curcubeu?
Și dacă plâng, privirea cântă zbuciumată
Și dacă râd, în două mă despică fulgere de zeu...

Tu-mi ceri un ochi să râdă,
în timp ce altul plânge...
Cascadele de lacrimi
mi se transformă-n sânge.
Și mă întreb, tăcută,
dacă iubirea mea-ți ajunge...

Treci cu vederea testamentul meu
Și slova roasă de carii și de vreme
Aruncă, precum mulții, negri viermi
Spre-o inimă împietrită, de ateu...

Toamna, Bacovia...

Plouă afară, plouă și-n suflet
plouă în lacrimi,
plouă în cuget,
plouă pe fila acelor povești
unde mai suntem,
unde mai ești...

Plouă încet peste copacii
ce tot mai tremură în neînțință
plouă sihastru,
se scutură macii
litere roșii de foc
și sentință

Plouă spasmodic și pretutindeni,
amnezic, Bacovia,
se simte în toate,
plouă, iar noi ne strigăm
printre grindine
nori ne învăluie din față,
din spate.

Viață de poet

În nopțile cu lună plină, trăiri tot mai răzlete...
Când candela aprinsă îți luminează calea,
înșiri pe foi, discret, cuvinte zbuciumate
și până-n zori te chinui cu gândurile tale

Trăiești cu slove roase de carii și de timp
când, degajat de lumea efemeră,
te-ascunzi, de tot ce-i pământesc, în vis
Și, adâncit în scrieri, te lupți cu o himeră

Sudoarea frunții tale îți picură pe foi
Și ochii, obosiți, umil îți cer odihnă,

dar... cum să lași din mână pana ce,
de atâtea ori,
la căpătăiu-ți aspru a vegheat în tihnă

Toți îngerii în cor te-au preaslăvit
Și l-au rugat pe Dumnezeu să fii ales Poet,
Du-ți crucea demn și scrie un cântec nesfârșit
Al nemuririi nume - cu doar al tău antet.

La umbra teiului lui Eminescu

La umbra teiului bătrân, venind, un copil andru,
Se-așază blând, sorbind dulceața verii,
Cu sufletul neprihănit și ochii tandri,
El inima și-o dăruiește serii.
...Un firicel de iarbă verde-i era drag
Și-ntreg pământul sfânt i se părea,
Sub ploii de flori, la umbra unui fag,
Romantic, al său dor și-l aprindea.
Timid, adesea se-avânta spre cerul
Ce-i auzea candidelor cântări,
Un vers de-al său plana cu tot misterul
Unei vieți dure - trăită-n frământări.
Ce cruntă soartă! Cu toți anii tulburi
Pe a singurătății tavă crudă,
Paharul suferinței și-l asuma - și-n ruguri
Se aprindea Luceafăr. Și ceru-i era rudă.
...Străin, uitat și părăsit de toți,
Precum o frunză moartă pe un ram,
Azi îi deschidem ale minții porți,
Ca unui fiu demn de al nostru neam.
Din an în an sfilează Geniul moartea
Și lumea ipocriziei și a urii
Cu-al său mister, ce risipește noaptea,
Cu-a sa înțelepciune și căldură.
Noi aștri lumina-vor pe pământ...
Și poate că s-or naște încă genii,
Dar scrisul lui e-un veșnic legământ
Neanunțat - să bucore milenii.

Început... sfârșit...

Când pleci din viața unui om
Nu te întrebă ce lași în urmă?
Un șir de lacrimi și dureri
Pentru mult timp o să-i ajungă.

Când pentru prima dată apari
La ușa inimii nemângâiate
Te uiți în jur și-apoi dispari,
Trezind dureri demult uitate.

Și când revii la inima-ți iubită
Nu te întrebă prin ce-a trecut?
A fost uitată, părăsită,
Căci te-a iubit atât de mult!

Irina Bahtin - născută la 1 octombrie 1999, studentă la Facultatea de Istorie și Filosofie, anul II, Universitatea de Stat din Moldova. A debutat în literatură cu o serie de articole publicate la revistele: *Univers Pedagogic*, *Făclia*, *Literatura și Arta*, *La Creangă* - *Almanah literar*. În 2017 a debutat cu poezia „Roze și măracini” în revista *Roua Stelară*. Au urmat o serie de activități literare care au marcat-o ca autoare de poezie, dar și ca o expresivă declamatoare. Este laureată la diverse concursuri artistico-literare.

Emilian MARCU

Valentina Balaban: aproape totul despre... LEGO – POEZIE

Cu siguranță că pentru Valentina Balaban publicarea unei noi cărți de poezie este mai mult decât o sărbătoare, este bucuria unei mari izbânde. Spun că este o mare izbândă pentru că fiecare dintre cărțile ei este construită cu maximă atenție, cu multă preocupare pentru întregul conținut. Cărțile publicate până acum, fie pentru micii cititori, cum ar fi: *Copilul ca o primăvară* (poezii pentru copii, editura Enos, 2007) sau *Salvați copilăria* (poezii pentru copii, editura Enos, 2009), sau cele pentru cititorii maturi: *Filosofia vieții* (poezii, editura Olimpiada, 2010), *Lumea Ta...* (poezii, editura Danubius, 2011), *Pe-o clipocire* (poezii, editura Lucas, 2014), *Plămadă stelară* (poezii, editura Lucas, 2015), *Sfere de vis* (poezii, editura Lucas, 2016), *Taină săgetând rubin* (poezii, editura PIM, 2017), *Sincopa destinului* (poezii, editura PIM, 2018) și aceasta de acum presupune foarte multă fantezie, dar și predispoziție pentru a descoperi frumusețea lirismului pe care îl aduce în aces-te pagini.

Această nouă carte de poeme semnate de Valentina Balaban este una a recompunerii unui univers care, aparent pare foarte dispersat, aproape rupt din domeniul clipei, ea încercând să construiască poeme pe logica legoului, pe logica acelor recompuneri din fracturi, de aplicare/atașare a unor imagini, din *fracturi de lumină*. *Lego-poemele* sale se compun, așa cum spune ea, din *nimicul ce adulmecă povești*, să dea contur *lumii descătușată în cheia solului/ energetic... Înnot în gânduri*, mai spune Valentina Balaban într-un poem, dorind să-și definească, *umbrele destinului tocmit prin vama privirii,/povestind trecuturi prin cununi de scuturi*. Deși aparent sunt fracturate asemenea versuri, totuși, poeta reușește să le dea coerență și să le facă să fie trăite de către cititor.

O adevărată incantație se poate lesne observa în poemele Valentinei Balaban, o incantație în acea stare de continuă căutare, de prospecție în sufletul uman, uneori cu delicatețe, alteori cu o anume bruschetă, lăsându-ne, parcă, impresia că sunt decupări ale vieții reale. Asemenea călătoriilor magice, prin astfel de versuri, ea încearcă să descopere, sau, de fapt, să compună întregul. Bucății de lume se succed: *cu nădejdea regăsirii/ înțelepciunii iertării/ din iubire...* Toate eforturile sale se duc în acest areal al iubirii chiar dacă nu mereu explicit, reușind să vorbească despre noblețea luminii, abisul clepsidrei, totul petrecându-se în: *Strop divin prins/ din seninul trezit peste ape.../ dintr-un strop-fantezie*. Pentru ea zorii, care se întrevăd uneori, sau nu, alteori, *sunt pasageri din ieri/ spre nicăieri...* la roata norocului ea țese ițele într-o sarabandă construind *Plasa-Timp* știind că: *viitorul relativ dospește/ cu iubire...*

Deși, aparent, poezia Valentinei Balaban este lipsită de metaforă, de acea bucurie a sufletului dar și a ochiului, care înlăuntrul luminează, totuși, ea pășește cu o anume sfială în muzeul metaforei spărgând parola banalului creat pe huzurul imagistic întru iluminare meșterind ascensiunea către noi dimensiuni, așa cum spune în poemul *Ofranda prezentului*, considerându-se un scrib astral ce înclină balanța la întâlnirea cu judele. Aici desigur judele este cititorul, uneori versul popular, cel coborât, mai ales, din balade. Și e limpede că acolo la Dunăre, baladele curg frumos și duios spre marea cea mare, făcând frumoase volute în sufletele codanelor, *vămuite de timp cu speranțe,/ închinată prin forma gândului/ înaripat ce respiră în ritualul iubirii*. A se observa că aproape în fiecare poem al său se face referire la sentimentul de iubire chiar dacă nu este exprimată concret, ci mai mult aluziv, *cu premoniții vibrante/spre inimi*. Ea vede *semănătorul cuvintelor/ ce încolțesc prin rouă... când se simte/ Însetată de-a cerului curcubeu/ spre nou*.

În partea a doua a volumului, Valentina Balaban, încearcă o altfel de terapie poetică, prin poeme în vers clasic, poeme încărcate de o expresivitate specială prin care demonstrează că se poate exprima în mai multe registre lirice, spunând: *Scap frâul gândului prin ere/ Spre neumblatele mistere,/ Spirale-n doruri efemere.../ Sunt clipe, veșnice-n tăcere...* sau un terțet final dintr-un sonet în care spune: *În rugă, gândul oglindirea firii/ Cununa cu speranța nemuririi/ darul suprem, divin, fiul-iubirii*.

În unele dintre aceste poeme din partea a doua a volumului se poate observa o continuă căutare de sine și simte cum: *Răsar din iriși raze-magi/ Pe-a zărilor descătușare/ Lumină, rouă, triluri dragi/ Vise trezite-n încântare...* Starea de neliniște este una aproape funci-ară, mai ales atunci când simte că *Mi-e calea deschisă spre Tine...* referindu-se desigur la trăirea creștină spre care își îndreaptă versurile. Tenta pentru tema religioasă pe care o încearcă Valentina Balaban în această nouă carte a sa este o adevărată înălțare spre acest spațiu, *prin iubire-n icoane...*

Nici poezia cu caracter patriotic nu îi este străină așa ca aceasta intitulată *Cinste lor* sau cea dedicată *Geniului Emin*, sau Dunării, unele dintre ele scrise în stil aproape popular, ceea ce dă o anumită savoare specială poemelor sale. Cu această nouă carte de versuri Valentina Balaban devine o voce lirică feminină, tot mai personală în lirica brăileană și nu numai.

Georgeta MUSCĂ-OANĂ

Din ce culori te-ai întrupat, femeie?

În care primăvară ai înflorit, femeie,
Și care ape-n murmur te-au învățat rostirea?
Din ce culori divine, râzânde-n curcubeie,
Ți-ai împletit hamacul ce-ți leagă trăirea?

Din ce vibrații blânde, ascunse în asceze,
Te-ai întrupat izbândă ce ai trezit uimirea?
S-a oferit lumina în zori să te boteze
Și-n valurile-albastre ți-ai limpezit privirea.

În pântecul clepsidrei ai ținut secunde
Ce ți-au semnat ivirea cu lacrima virgină.
Ai răscolit mistere cu șoaptele-ți rotunde
Și-ai netezit cărarea spre trecerea-ți blajină.

Cu mângâieri de nimfă, născute-ntr-o scânteie,
Mi-ai propulsat simțirea pe neștiute sfere.
Pe care braț al stării te-ai furișat, femeie,
Și m-ai chemat în gândul ce-a îndrăznit să spere?

Te-ai cuibărit în taină la porțile iubirii
Și-ai revărsat cuvinte - metafore-n condeie;
Înfăptuind nuntirea în miezul împlinirii,
Dorință, zbor și tihnă mi-ai devenit, femeie!

În unic sens

Cu diligența siderală
Aleargă îndrăgitul zeu,
Cu zâmbete și lacrimi ninge,
Dar tânăr e mereu, mereu!

Din fluviul de trăiri el soarbe
Lumina curgerii din noi,
Pe unde-a fost nu se întoarce,
Nici nu privește înapoi!

În nesfârșită pendulare
Între terestru și eter,
El nevăzut de nimeni trece...
E veșnicie? Efemer?

Cu diligența siderală
Se plimbă timpul, clandestin,
Cu geamantanul plin de vise
Și la rever cu flori de crin.

Evadare

Goliți de patimi ne-nțelese,
Să odihnim memoria de ieri
Și, părăsind orașul vieții,
Să convertim tumultul în tăceri.

Să n-ascultăm cum curg secunde
Prin gongul rătăcirilor din gând;
Fugind de spaimetele rebele,
S-ajungem unde n-am mai fost nicicând!

Să evadăm pe o câmpie,
Într-un amurg cu macii ziditori,
Iar când nimic în jur nu doare,
Pe fruntea inimii să punem flori.

Cerneala verde să boteze
Fiorul care tace în cuvânt,
Consoanele să rădă-n lacrimi,
Vocalele să scrie-al nostru cânt

Și, adânciți în vis de ierburi,
Să respirăm în ritmul vegetal!
În zorii libertății albe
Ne va trezi doar freamătul de cal.

Sfâșiat de amintiri

Petale de magnolii se oglindeau
În ochii primăverii,
ca un ecou al iernii care lăcrimase cu iluzii,
cerul inspira
albul ghiocelilor treziți din somnul așteptării;

mustang nepotolit,
vântul ștergea uimirea mugurilor
care tremurau în verde crud,
firul de iarbă își ținea răsuflarea
sub sărutul grăbit al clipei,
apele râdeau șipotind,
iar tu...

tu, sfâșiat de albastrul amintirii,
adunai cu mâini tremurânde
cioburi din iubirea spulberată în cele patru zări.

Căldura din cuvânt

Chiar dacă-i iarnă tristă și geroasă,
Poetul scrie cald și cu iubire,
Înmoaie-n dor și liniște cuvântul
Și-i dăltuiește drum spre nemurire.

Copil al primăverilor stelare,
Topește-n ritmuri clipe trecătoare;
Când peste lume picură cu vise,
Trăirea-și seamănă pe albe-ogoare.

Cu gândul sprijinit de miezul nopții,
Privirea pironită-ntr-o genune,
El plămădește tainice silabe
Și lasă rodu-n tocuri să se-adune.

Tresar poeme-n sensuri pârguite
Și-n duhul iernii înfloresc iar crinii,
Din noaptea plângerii uitată-n cruguri,
Poetul smulge sunetul luminii.

Alexandru DRĂGOI**De profundis**

Mă vedeam prin frunzele copacilor
un trunchi putrezit și dezrădăcinat.
Un mișcător deșert eram când mă priveam din pietre.
Prin ochii vântului eram o respirație încremenită.
Nu m-am văzut când m-am privit prin razele Soarelui.

Tulburătoare moarte îmi curgea prin trup,
în ritmul bătăilor de clopot ale inimii,
și mi se scurgea de tot vederea până la mine.

Ah, sălbatici strigoi am însuflețit cu ochiul meu,
întunecată distanță am străbătut până la mine,
doar pentru a mă vedea tot mai îndepărtat.

Nu mai știam de care parte a oglinzii mă aflam.

Eram o ușa și unii se uitau ca printr-un vizor
și mai și băteau așteptând ca cineva să le deschidă.

Eram un cimitir în care uitarea îngropa
distanțele în care m-ascundeam de mine.

Eram un panteon de zei tremurând pe socluri,
O epopee închipuită, un împărat descusut.

Mă priveam ca pe un zid până la mine,
O carcasă de camilă în deșert, o fântână părăsită.

La toate întrebările răspundeam:
"Să mă întorc acasă!"

Pe toți îi întrebam în fel și chip
cum se ajunge iar la tine.

Tavernele din mahalale

Cum mă durea un idol
chiar în seara grea de fum;
Gelos ca o durere,
și m-a înduioșat singuratarea lui.

Toți nervii-mi tremurau,
desprinși, străini,
stăteau cu gurile deschise,
și ochii mei încremeniseră
pe galbenul tavan.

Se răscolea în mine idolul,
ca o cunună de lauri pe fruntea mea,
ca șarpele se zvârcolea
prin palidul elan.

Cum mă durea un idol
chiar în prima noapte de zăpadă,
și groaznic îmi mai țuia urechea.

Dionis

În dansul tău sclipeau culori nemaivăzute,
Peste cuvinte cât de grațios pluteai,
Cu-n evantai de aripi rupte,
Cu ochii-nchiși și buze sângerânde,
Ah, ce divină îmi părea!

Pe când cu aripile te zburam,
Erai o aură în jurul meu,
Un aer parfumat pe care-l respiram:
Mă străluceai, și zeu eram din zeu.

Dar astăzi, mâna-ți tremură febril,
Pe sânul stâng ai două mușcături,
Însângerată-ți este glezna de copil,
Și eu mă simt al nimănu.

Soldatul și nimfa

Și oasele mi-au rămas în deșert înfipite.
Pustiu de lumini și de ape.
Lacrimi au curs rădăcini părăsite,
Șoapte m-au învăluit de aproape.
Până când osul mi-a crescut un copac înflorit.
Vino, vino și respiră parfumul florilor pătate,
Sufletul meu care te-a iubit.

Elegia zborului

După ce mi-au fost smulse aripile,
direct din os,
din rădăcina înfipită în plămânu
cu care îmi respiram zborul,
am zis: "Nu-i nimic",
"Nu-i nimic", am zis.

Am închis și am deschis ochii,
și dintr-o dată, mi-am luat zborul,
cu pleoapele în loc de aripi,
cu ochiul meu în loc de zbor.

Pe când zburam prin alte ceruri,
un fulger m-a strălucit orbitor,
și mi-a scos ochiul din orbite
căzând din zborul meu.
M-am ridicat și am zis: "Nu-i nimic",
"Nu-i nimic", am zis.

Mi-am întins apoi o aripă gândindu-mă la ea,
Pe cealaltă gândindu-mă la mine,
Cu o aripă băteam când îmi aduceam aminte,
Cu cealaltă când priveam spre înainte;
Și mii de aripi îmi tot creșteam așa,
și zborul meu lăsa în urma lui
ca niste puncte universurile, lumi întregi.

I-am strigat atunci:
Oricâte aripi o să îmi smulgi,
Tot n-ai să mă dobori din zborul meu!
Și el mi-a zis: "Nu-i nimic",
"Nu-i nimic", mi-a zis.

Zâmbetul clovnului

Pașii lui ca două lacrimi,
Mersul ca un râu de plâns;
Înnegrite patimi:
disperatul râs.

Pași ca două pleoape,
Drumul ca un ochi,
Înecate ape,
blestemat deochi.

Pașii lui ca două zbatere,
Inima-i un ceas enorm,
Dezgropate patimi:
zâmbetu-i diform.

Mihai PĂCURARU

DISTANȚĂ DE SUFLET

Rupe firele din plasa în care te afli la o distanță apreciabilă de suflet.

Plasa creează iluzia de rezistență, dar nu e pentru tine pregătită.

Acolo, păianjenul își ajunge sieși, e vânător și pradă, renaște, își amplifică spațiul de vânătoare, dintr-un univers în celălalt.

Ne apucă miezul spiritului, discutând despre păianjen, poet și plasă.

Cine pe cine înghite, renaște și e veșnic lună pe cer, noapte și zi?

FLUTURI ÎN BALANȚĂ

Astăzi, peste prunii din livada mea argintul plouă generos, pulbere deasă, cu fluturi albi, coborâtori din inele.

Tremură vița, zâmbet de ciorchini copilandri, nimic nu pare să oprească fluviul în care nu cobori de două ori.

E septembrie peste pomi și casă, strigătele se aud doar ca ecouri ale celor plecați fără vase.

Un nimb e la poartă, cineva mi-l oferă, cadou nesperat, între două sau mai multe nopți și zile devenite încăperi într-un imens palat.

Astăzi, copilul se joacă și eu scriu traducând aura intrării pentru...

JOCUL

Dar mereu vin și vor veni, ca trupe bine organizate, comandanți și drapele. Poate se vor prăbuși în tranșeele nopții, unii vor respira dincolo de livezile pustii, vor agita alții mai multe bucăți de zăpadă, în amintirea secundelor fără valoare.

Așa se vor trece și se vor petrece, într-un lung vals al schimbării perechilor, cu orchestra dirijată din vârful muntelui cu flori.

Apoi copiii, în noapte contururi, vor struni caii primiți dincolo de șanțuri, pregătiți în răsete, să arunce cu bulgări în Lună.

SCULPTOR

Pe o plajă, undeva, caii aleargă, spuma valurilor, mâini imense, trece dincolo de ei: imagine dintr-un tablou cu iarbă înaltă și cai păscând, doar spinările, ca movile mișcătoare se zăresc în negura de deasupra mării.

Dacă te apropii, încet aburii dinspre ziuă dispar: unul câte unul, caii se ridică spre cer, înaripați ca în legende, iar înotătorii rătăciți ies la mal, în căutarea luminii, pe care au zărit-o la început, în tunelul de apă.

Cât nisip, câte scoici, câți regi, jucându-se cu paiele din coroane, iar tu, aplecat peste placa de marmură albă, încerci, cu o daltă, să lași cuvinte ce se vor topi în pescăruși, mereu în zbor.

TRUPUL TÂRÂT AL MEMORIEI LUMII

Mulțimea adunată-n forum, urlând lupește, prin mijlocul ei, trupul târât cu o liană legată de un inorog - scenă pictată pe retină și pe inimă, nu te lasă de veacuri în odihnă.

Câte tablouri, câte momente fixate în culori n-ai cunoscut, n-au cunoscut mulțimile, uneori arzând în ploaie, cum jocuri de artificii ningând, fără să vadă trupul târât, mai tânăr ca timpul.

Privind prin ocean, matelotul zărește piramidele mării și înotătorii veșnici cu aripi - de aici și de dincolo, nepăsător.

Biciul de curele și biciul de foc uneori stăpânesc câte-un rob, sau mai mulți, depinde, în esență, de timp și Olimp.

Lasă totul, vino să citești florile pomilor înfloriți în august, și gândește-te că vine septembrie, și apoi decembrie ca un huruit de cascadă peste tine, peste tot ce se adună torent.

Undeva, trupul târât al memoriei lumii...

Constanța ABĂLAȘEI-DONOSĂ

BOEMA

apler

www.boema.inforapart.ro